

VYSOKÁ ŠKOLA POLYTECHNICKÁ JIHLAVA

Katedra cestovního ruchu

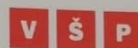
**Analýza návštěvnosti v městě Třešť a
návrhy na její zvýšení**

bakalářská práce

Autor práce: Eliška Rodová

Vedoucí práce: RNDr. PaedDr. Jaromír Rux, CSc.

Jihlava 2019

Vysoká škola
polytechnická
Jihlava

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Autor práce:	Eliška Rodová
Studijní program:	Ekonomika a management
Obor:	Cestovní ruch
Název práce:	Analýza návštěvnosti v městě Třešť a návrhy na její zvýšení
Cíl práce:	Navrhnout řešení pro zvýšení návštěvnosti v městě Třešť

RNDr. PaedDr. Jaromír Rux, CSc.
vedoucí bakalářské práce

RNDr. Eva Janoušková, Ph.D.
vedoucí katedry
Katedra cestovního ruchu

Abstrakt

První část mé bakalářské práce je teoretická část. V této první části se věnuji základním pojmům cestovního ruchu, které využívám i v praktické části. Nejprve vysvětluji, co cestovní ruch je a co vše musí existovat, aby se mohl cestovní ruch v dané destinaci rozvíjet. Dále upozorňuji na pozitivní ale i negativní dopady cestovního ruchu na danou destinaci. V druhé kapitole teoretické části uvádím historii města Třeště a ve třetí části provádím rešerši literatury, která souvisí s mým tématem. V praktické části nejprve uvádím základní charakteristiku popisované oblasti a dále představuji primární a sekundární potenciál města Třeště. V další kapitole praktické části analyzuji cestovní ruch v Třešti a poté doporučuji návrhy na zvýšení cestovního ruchu v Třešti. Návrhy na zvýšení cestovního ruchu v Třešti a s tím spojenou i návštěvnost vypracovávám na základně osobních rozhovorů s jednotlivými provozovateli turistických zařízení.

Klíčová slova

Potenciál cestovního ruchu. Cestovní ruch. Návštěvnost. Betlémy. Turistické atraktivity.

Abstract

The first part of my thesis is the theoretical part. In the first part I deal with the basic concepts of tourism which I also use in the practical part. First I explain what tourism is and what it must be done to develop tourism in a destination. The next part is dedicated to the positive and negative impacts of tourism in the destination. In the second chapter of the theoretical part the history of the town Třešť is presented and in the third part. The literary research related to my topic is conducted. In the practical part the basic characteristics of the described area is introduced and then I present the primary and secondary potential of Třešť. In the next chapter of the practical part the suggestions for increasing tourism in Třešť are recommended. The recommendations are supported by questionnaire surveys or personal interviews with local tourism operators.

Key words

Tourism potential. Tourism. Tourist attendance. Nativity scenes. Tourist attraction.

Prohlašuji, že předložená bakalářská práce je původní a zpracovala jsem ji samostatně. Prohlašuji, že citace použitých pramenů je úplná, že jsem v práci neporušil/a autorská práva (ve smyslu zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů, v platném znění, dále též „AZ“).

Souhlasím s umístěním bakalářské práce v knihovně VŠPJ a s jejím užitím k výuce nebo k vlastní vnitřní potřebě VŠPJ.

Byla jsem seznámena s tím, že na mou mé bakalářskou práci se plně vztahuje AZ, zejména § 60 (školní dílo).

Beru na vědomí, že VŠPJ má právo na uzavření licenční smlouvy o užití mé bakalářské práce a prohlašuji, že **s o u h l a s í m** s případným užitím mé bakalářské práce (prodej, zapůjčení apod.).

Jsem si vědoma toho, že užít své bakalářské práce či poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠPJ, která má právo ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, vynaložených vysokou školou na vytvoření díla (až do jejich skutečné výše), z výdělku dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence.

V Jihlavě dne 26. dubna 2019

.....
Podpis studentky

Poděkování

Ráda bych poděkovala mému vedoucímu práce RNDr. PaedDr. Jaromíru Ruxovi, CSc., za jeho ochotu a rady při psaní mé práce. Dále vedoucí Turistického informačního centra v Třešti, magistře Kateřině Sommerové, která se mnou diskutovala jednotlivé návrhy. A v neposlední řadě dalším osobám, Jiřímu Šťastnému z Muzea Tesly v Třešti, Petru Hawerlandovi z Q-ranche a Pavlu Brychtovi za detailní informace o třešťských betlémech.

Obsah

Úvod.....	10
Motivace	11
Cíl práce	11
1 Teoretická část	12
1.1 Současný stav problematiky.....	12
1.2 Nabídka cestovního ruchu.....	15
1.3 Druhy cestovního ruchu	16
1.4 Životní cyklus destinace.....	17
1.5 Přínosy cestovního ruchu	18
1.6 Negativní dopady změny vyvolané cestovním ruchem	19
1.7 Marketing udržitelného cestovního ruchu.....	21
1.8 Rešerše k bakalářské práci	21
2 Historie města Třešť	24
3 Praktická část	26
3.1 Základní charakteristika Mikroregionu Třešťsko	26
3.2 Primární potenciál v Třešti.....	27
3.2.1 Kulturně-historické předpoklady	27
3.2.2 Přírodní předpoklady	32
3.2.3 Osobnosti města.....	33
3.3 Sekundární potenciál v Třešti.....	34
4 Analýza cestovního ruchu v městě Třešť.....	38
5 Návrhy na zvýšení cestovního ruchu v Třešti.....	44
5.1 Betlémy v Třešti	44
5.2 Buřinka z Třeště	46
5.3 Hipoturistika a incentivní turistika na jednom místě	47
5.4 Muzeum Tesla.....	48
5.5 Označení koupaliště	49
5.6 Handicapování v Třešti	50
5.7 Spolupráce.....	51
5.8 Zájezdy pod záštitou VŠPJ.....	52
5.9 Parkování.....	53
5.10 Cyklostezka	54
5.11 Golfová turistika.....	54
6 Závěr	56
7 Seznam použité literatury	59

Seznam obrázků

Obrázek 1 Schéma předpokladů cestovního ruchu	13
Obrázek 2 Mikroregion Třešťsko	26
Obrázek 3 Betléma Josefa Bílého	28
Obrázek 4 Náměstí Třešť	30
Obrázek 5 Otto Šimánek "Pan Tau"	34
Obrázek 6 Zámek Třešť	35
Obrázek 7 Statistika návštěvnosti (Třešť 2017).....	38
Obrázek 8 Betlémská cesta 2018/2019	45
Obrázek 9 Buřinka	47
Obrázek 10 Označení koupaliště Malvíny	50

Seznam tabulek

Tabulka 1 Primární potenciál cestovního ruchu	15
Tabulka 2 Sekundární potenciál	16

Seznam grafů

Graf 1 Otázka 1.....	39
Graf 2 Otázka 2.....	40
Graf 3 Otázka 3.....	40
Graf 4 Otázka 4.....	41
Graf 5 Otázka 5.....	42
Graf 6 Otázka 6.....	42
Graf 7 Otázka 7.....	43

Seznam použitých zkratk

MPZ	Městská památková zóna
MAS	Místní akční skupina
TIC	Turistické informační centrum
NP	Národní parky
CHKO	Chráněná krajinná území
UNESCO	Organizace OSN pro vzdělání, vědu a kulturu
IROP	Integrovaný regionální operační program
mm	Milimetr
m.n.m.	metrů nad mořem
VŠPJ	Vysoká škola polytechnická Jihlava

Úvod

Cestovní ruch je významným fenoménem dnešní doby. Ať už negativně či pozitivně, tak výrazně ovlivňuje místní obyvatele a destinace, ve kterých je provozován. Hodně záleží, jak se mu přizpůsobí destinační management. Jelikož i destinace má své životní cykly, je potřeba umět pracovat a regulovat například počty návštěvníků tak, aby dopad cestovního ruchu byl pro destinaci pozitivní a nedocházelo k negativním dopadům, ať už ze sociálního či ekologického hlediska.

Protože životní úroveň stále roste, začíná cestovat čím dál tím více lidí. Cestování je i otázka módnosti a seberozvoje.

Bakalářské téma bylo pro mě jasné až po absolvování předmětu Management destinace. Do předmětu jsem vypracovávala seminární práci o Třešti. Předmět i samotné vypracování seminární práce mě začalo zajímat. Dozvídala jsem se nové informace o mém rodném městě a chtěla jsem vědět ještě více. Tímto jsem si ujasnila téma své bakalářské práce.

Malé šestitisícové městečko má rozhodně atraktivní primární potenciál pro případné návštěvníky, akorát je často zastíněné Jihlavou, nedalekým krajským městem, a Telčí, městem zapsaným na seznamu UNESCO. Právě ti, kteří jedou z Jihlavy do Telče nebo opačným směrem, vidí Třešť pouze z okna svého vozidla. Ráda bych, aby se tento trend změnil.

V teoretické části popisuji, co cestovní ruch je. Dále upozorňuji na přínosy, jaké může cestovní ruch přinášet. Zmiňuji rovněž negativní dopady cestovního ruchu na danou destinaci. Negativní vlivy je potřeba znát a dělat vše proto, aby se v dané destinaci neobjevovaly. V poslední kapitole teoretické části představuji řešerši literatury, kterou jsem pro svou práci využila. V další části se věnuji historii města Třeště.

Poté navazuji na praktickou část, kde nejprve představuji popisovaný region. Dále uvádím primární a sekundární potenciál cestovního ruchu v Třešti a tím analyzuji, zda je Třešť vhodná cílová destinace. Některé informace jsem byla nucena vyhledat na internetu, jiné informace jsem již znala. Uvádím i některé informace, které nejsou oficiálně známé, ale díky tomu, že v Třešti bydlím o některých zajímavostech vím a další jsem se dozvěděla z osobních rozhovorů s místními provozovateli. V další kapitole praktické části představuji svou analýzu cestovního ruchu na základě dotazníkového šetření a poté navrhuji řešení, která by mohla zvýšit cestovní ruch v Třešti. Tyto návrhy jsem diskutovala s jednotlivými provozovateli turistických zařízení. Velkou oporou mi

byla vedoucí Turistického informačního centra magistra Kateřina Sommerová, která byla ochotná se mnou návrhy konzultovat.

Motivace

K napsání této bakalářské práce mě přivedl předmět Management destinace. V tomto předmětu jsme měli za úkol vypracovat seminární práci z pohledu managementu destinace. Já jsem si vybrala město Třešť, kde celý svůj život bydlím. Téma mě zaujalo natolik, že jsem měla zájem ho rozšířit a zajistit co nejvíce informací o cestovním ruchu v Třešti. Byla bych ráda, kdyby Třešť přestala být převážně tranzitním městem mezi Jihlavou a Telčí.

Cíl práce

Cílem mé práce bylo analyzovat cestovní ruch v Třešti a navrhnout řešení na zvýšení cestovního ruchu. V teoretické části zmiňuji, co cestovní ruch znamená a za jakých podmínek může vzniknout. Dále upozorňuji na pozitivní i negativní dopady cestovního ruchu. V praktické části nejprve zkoumám primární a sekundární potenciál Třeště a zda je atraktivní turistickou atraktivitou. Návštěvnost v Třešti jsem zkoumám na základě dotazníkového šetření. V návaznosti na tuto kapitolu navrhuji řešení, která by mohla přispět k zatraktivnění cestovního ruchu v Třešti.

1 Teoretická část

1.1 Současný stav problematiky

Pojem a význam cestovního ruchu

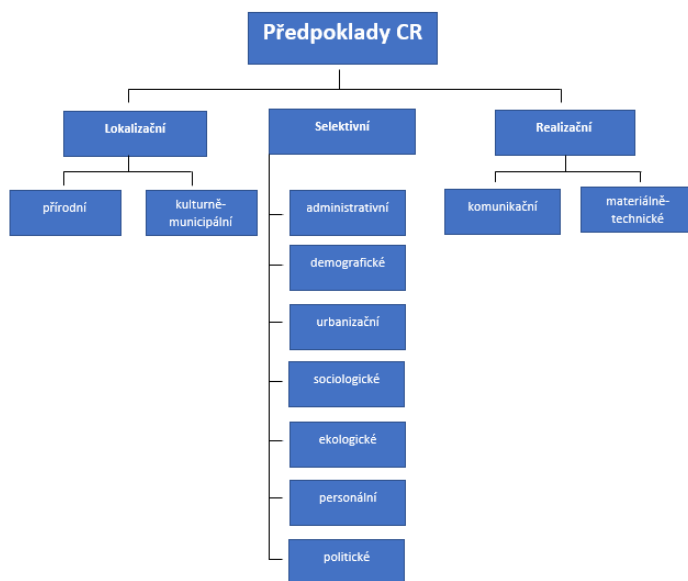
Dle světové organizace (WTO, World Tourism Organization, Ottawa, 1991) je cestovní ruch definován jako činnost osoby cestující na přechodnou dobu do místa mimo její běžné životní prostředí, a to na dobu kratší, než je stanovena (mezinárodní cestovní ruch – 1 rok, domácí cestovní 6 měsíců), přičemž hlavní účel její cesty je jiný než vykonávání výdělečné činnosti v navštíveném místě (výdělečná činnost není v navštíveném místě založena na trvalém či přechodném pracovním poměru). (*Palatková, 2006, strana 2*)

Pojem destinace v cestovním ruchu

Destinaci cestovního ruchu můžeme definovat jako územní celek, ve kterém se využívá potenciál pro rozvoj cestovního ruchu. Existuje několik vymezení pojmu destinace. Darwinistické pojetí území označuje destinaci jako „organismus“ bojující o životní prostor. Destinace se může také vymezit pomocí administrativní územní jednotky, kterou je například obec nebo kraj. Dále pak účelově zaměřenou územní jednotkou, kterou může být sdružení obcí či mikroregion nebo zákonně či dobrovolně chráněná území jako jsou NP, CHKO, biosférické rezervace UNESCO nebo geoparky. Do zákonně či dobrovolně určeného území patří i kulturně-historicky vymezená územní jednotka, jinak nazývaná jako etnografická oblast. (*Pasková, 2014, strana 36*)

Předpoklady cestovního ruchu

Cestovní ruch se v dnešní době stává součástí životního stylu. Na cestování se každoročně podílí velice výrazná část světové populace. Lidé cestují za poznáním, rekreací, sportem, kulturou, náboženstvím nebo třeba na pracovní či obchodní jednání. Předpoklady, na kterých závisí existence a rozvoj cestovního ruchu se obvykle člení tak, jak je uvedeno ve schématu. (*Drobná, Morávková, 2004, strana 20*)

Obrázek 1 Schéma předpokladů cestovního ruchu

(Zdroj: Drobná, Morávková, 2004, strana 21)

Trh cestovního ruchu

Trh cestovního ruchu je vzájemné působení nabídky a poptávky po zboží a službách v cestovním ruchu. *(Drobná, Morávková, 2004, strana 53)*

Na trhu cestovního ruchu se vyskytují subjekty a objekty. Subjekty představují kupující, což jsou ti, kteří chtějí cestovat a uspokojovat své potřeby. Dále prodávající, kteří nabízejí služby cestovního ruchu a v neposlední řadě stát, který reguluje pomocí právních norem fungování trhu cestovního ruchu. Objekty jsou v zastoupení služeb cestovního ruchu, do kterých patří zařízení jako například ubytovací, stravovací nebo dopravní služby a další. Dále zboží, které je spíše doplňkového charakteru a tvoří je například mapy nebo upomínkové předměty. *(Palatková, 2006, strana 3)*

Subjekt cestovního ruchu

Subjektem cestovního ruchu je ten, kdo uspokojuje své potřeby a ubytuje se mimo místo svého trvalého bydliště. Je to vlastně nositel poptávky po cestovním ruchu. Příkladem je návštěvník, turista a výletník.

Návštěvník je ten, kdo cestuje na místo mimo svého trvalého bydliště na dobu kratší než 12 měsíců a hlavním účelem cesty není výdělečná činnost v navštívené místě.

Turista v domácím cestovním ruchu je ten, který je trvale usazen v zemi a cestuje zde za podmínek minimálně jednoho přenocování v hromadném ubytovacím zařízení nebo v

soukromí, ale ne na dobu delší jak 6 měsíců. V zahraničním cestovním ruchu se jedná o návštěvníka, cestujícího do jiné země a je ubytovaný minimálně jednu noc a maximálně na jeden rok.

Výletník je návštěvník, který cestuje na dobu kratší než 24 hodin a nikde se neubytuje přes noc. (*Linderová, 2013, strana 18*)

Objekt cestovního ruchu

Je v podstatě vše, co může vést ke změně místa pobytu. Jsou to například destinace, kde jsou podniky a instituce cestovního ruchu, které nabízejí své statky subjektům cestovního ruchu. (*Linderová, 2013, strana 22*)

1.2 Nabídka cestovního ruchu

Primární potenciál

Primární nabídka po cestovním ruchu představuje přírodní podmínky, kulturně-historické a organizované akce v cílovém místě destinace, jak je uvedeno v následující tabulce.

Tabulka 1 Primární potenciál cestovního ruchu

Přírodní podmínky
geomorfologické poměry
– rozličné typy reliéfu
– kontrastní formy reliéfu (jeskyně, vodopády)
– estetická hodnota výhledů do okolí
– chráněná území
klimatické podmínky
– vodní a sněhové srážky
– větrnost
– trvání slunečního svitu
hydrologické podmínky
– podzemní vody
– povrchové vody biogeografické podmínky
– flóra
– fauna
Kulturně-historické podmínky
architektonické památky světové
– hrady, zámky, paláce, městská památková rezervace
– technická díla
– sakrální památky
umělecko-výtvarná díla
– sochy, pomníky, obrazy, zbraně, náčiní
folklór
– hmotný
– obydlí, tradiční umělecká výroba
– duchovní
– písně, zvyky, tradice
archeologická naleziště ve volné přírodě a muzeální sbírky
– místa světových a národních dějin, rodiště
kulturně-osvětová zařízení
– divadla
– galerie, muzea – skanzeny
Organizované akce
kulturní akce
– folklorní a hudební festivaly
– vědecká sympozia
– kongresy
sportovní akce

– mezinárodního nebo národního významu například Mistrovství světa, Olympijské hry
politicko-společenské akce
– politická výročí, oslavy
– náboženské poutě
obchodní akce
– výstavy
– veletrhy

(zpracováno podle Linderová, 2013, strana 53)

Sekundární potenciál

Sekundární nabídka po cestovním ruchu představuje materiálně-technické zabezpečení pro rozvoj cestovního ruchu v cílovém místě destinace. Materiálně-technická základna v cestovním ruchu představuje ubytovací, stravovací, sportovně-rekreační či kulturně-rekreační zařízení, jak je dopodrobna uvedeno v následující tabulce.

Tabulka 2 Sekundární potenciál

Složky nabídky	Charakteristika
Suprastruktura cestovního ruchu	– ubytovací zařízení
	– pohostinské zařízení
Infrastruktura cestovního ruchu	– cestovní kanceláře/agentury
	– turistická informační centra
	– kongresové haly a centra
	– herny, casina
	– směnárny
	– hraniční průchody, celnice
Všeobecná infrastruktura	– místní infrastruktura (obchodný dom, prodej upomínkových předmětů)
	– dopravní infrastruktura (taxi služba, autoservis, parkoviště, půjčovna aut)
	– zdravotnická infrastruktura (nemocnice, lékárna)
	– policie a záchranná služba
	– ostatní infrastruktura (pošta, banka, pojišťovna)
	– sportovně-rekreační zařízení a aktivity
	– dopravní zařízení (MHD, autobusová, železniční, vodní, letecká doprava)

(zpracováno podle Linderová, 2013, strana 54)

1.3 Druhy cestovního ruchu

Druhy cestovního ruchu se určují podle motivace a cílů turisty. V závislosti na kritériích jich rozlišujeme několik. Rekreační cestovní ruch se provozuje ve vhodném prostředí, ve kterém turista může odpočívat a relaxovat. Můžeme sem zařadit chataření či chalupaření. Kulturně-poznávací druh, do kterého se zařazuje poznání historie, kultur a tradic daného

místa. Náboženský druh cestovního ruchu, kdy se navštěvují poutní a posvátná místa. Při vzdělávacím druhu cestovního ruchu se turisté učí cizím jazykům, zkouší nové sporty či objevují nové dovednosti. Společenský druh cestovního ruchu představuje cestování za vytvářením nových přátelských vztahů. Zdravotní cestovní ruch je ten, na který turisté jezdí za zdravotní prevencí či rekonvalescencí a následnou rehabilitací. Dalším druhem je sportovní cestovní ruch, který zahrnuje cesty fanoušků na různé zápasy či turnaje. Návštěvy přírodních či národních rezervací, poznání fauny a flóry se vyznačuje druhy cestovního ruchu nazvaný Poznání přírody. Adrenalinové sporty, či jiné způsoby testování fyzických i psychických dovedností představuje Dobrodružný druh cestovního ruchu. Cestovním druhem je i Profesní cestovní ruch za obchodní či služební cestou, účasti na konferenci či veletrzích a výstavách. Politický druh cestovního ruchu je charakteristický různými meetingy a sjezdy politických stran. Velice oblíbený především u dam je Nákupní cestovní ruch. A patří sem i Specifický cestovní ruch, který představuje cestování například pro tělesně postižené. (Foret a Foretová, 2001, strana 17)

1.4 Životní cyklus destinace

Vedle klasického životního cyklu je vypracován i životní cyklus destinace. Zvolením vhodných indikátorů a působením dalších jevů lze monitorovat kvantitativní a kvalitativní změny v destinaci na základně vlivu cestovního ruchu. Koncept životního cyklu destinace představuje čtyři základní funkce: deskriptivní, explanační, prediktivní a perspektivní. Mezi nepoužívanější modely patří Butlerův model nazývaný se *The Concept of a Tourism Area Cycle of Evolution: Implication for Management of Resources*. (Canadian Geographer 24, Butler, R. W. 1980). Model zachycuje šest fází cyklu destinace. První fáze objevení představuje destinaci, která je nová na trhu a počet návštěvníků je nízký. V této fázi je jen těžko dohledatelná suprastruktura cestovního ruchu. Ve druhé fázi vtažení roste úměrně iniciativa místních v destinaci přímo úměrně ke zvyšujícím se nárokům návštěvníků. Podstatný znak pro tuto fázi je sezónnost a dochází zde k rozvoji suprastruktury. Ve třetí fázi rozvoje dosahuje míra růstu intenzity cestovního ruchu v destinaci nejvyšších hodnot v počtech návštěvníků, a to v hlavní sezóně. Počty těchto návštěvníků převyšují počet místních obyvatel. Ve čtvrté fázi konsolidace se zpomaluje růst počtu návštěvníků v destinaci. Převažují návštěvníci s nezájmem o reálný život rezidentů. Turistické atraktivita hrají významnou roli v destinaci, jelikož navyšují příjmy a zaměstnanost místních obyvatel. Předposlední fázi je stagnace, kdy počty návštěvníků

dosahují svého vrcholu, dochází k nasycení únosné kapacity destinace a klesá její atraktivnost. Poslední fáze je poststagnace, kdy v závislosti na předchozím vývoji mohou nastat tři varianty. Nevratný pokles nebo stabilizace destinace se změnou image a zvýšením její únosné kapacity a následné omlazení jako nového životního cyklu. (Hesková, 2006, strana 161)

1.5 Přínosy cestovního ruchu

Přínosy cestovního ruchu lze charakterizovat jako pozitivní výsledky procesů přinášející užitek, nové rozvojové možnosti či snižování negativních jevů v důsledku působení cestovního ruchu v destinaci.

Cestovní ruch je tvořen vazbami uspořádanými v systému cestovního ruchu. Vazby jsou buď přímé nebo nepřímé. Systém přímých a nepřímých vazeb je součástí globálního ekonomicko-sociálního systému, což znamená spojení se svým vnitřním prostředím. Vazby v cestovním ruchu mohou mít buď pozitivní nebo negativní dopad.

Do přímých vazeb patří například služby ubytovací, cestovních kanceláří či vertikální doprava v místech cestovního ruchu. Tyto obory poskytují přímé služby účastníkům cestovního ruchu.

Z hlediska sociálně-ekonomického se přínosy cestovního ruchu rozdělují na ekonomické a neekonomické. Neekonomické hledisko lze dále členit na sociální nebo životní prostředí a další.

Mezi ekonomické přínosy patří tvorba hodnot, kdy například hotely nakupují polotovary nebo suroviny a poté je zpracovávají a přidávají svou přidanou hodnotu formou například balíčků služeb. Další tvorba hodnot se týká nemateriálních statků, jako je příjemné přírodní prostředí a atraktivita. Procházka po horách je unikátní zhodnocení jinak hospodářsky nevyužitého kamenitého povrchu. Další skupinu tvoří kulturně-historické památky, které jsou materiální i nemateriální a dají se zhodnotit pouze osobní přítomností v místě jejich existence. K ekonomické vyspělosti přispívá tvorba suprastruktury a infrastruktury cestovního ruchu, jako jsou lanovky, naučné stezky či silniční síť. V nepřímém vztahu se návštěvníci seznamují s lokálními výrobky, vytváří si k nim osobní vztah a touží je mít doma i po návratu. Tímto způsobem vzniká export. Příkladem může být export skla Moser.

Přínosy z cestovního ruchu se promítají ve státním rozpočtu České republiky. Právě přímé daně, příjmy z právnických osob, příjmy fyzických osob, majetkové daně, daně

nepřímé, daň z přidané hodnoty a spotřební daň přispívají do státního rozpočtu České republiky.

Mezi další ekonomické přínosy patří tvorba podnikatelských a pracovních příležitostí. Na zabezpečení služeb cestovního ruchu je potřeba mnoho jednotlivců a organizací z různých odvětví. Přímé služby zahrnují ubytovací služby, stravovací služby, kulturní zařízení, ale i bankovní služby, komunální služby či vertikální dopravu v destinacích. Nepřímé ekonomické přínosy z cestovního ruchu tvoří například dodavatelé potravin do hotelů či restaurací v destinaci.

Turismus vytváří podnikatelské a pracovní příležitosti stále nebo sezónně, ať už na vysoce kvalifikovaných pozicích či méně kvalifikovaných.

Sociální přínosy jsou v úzkém propojení s ekonomickými přínosy. Nová pracovní místa mají pozitivní vliv na sociální složení a profil populace. Zvyšující se zájem o destinaci může vést k určité hrdosti místních obyvatel a tím posilování jejich sebevědomí. Výjezdový cestovní ruch, přispívá k rozšíření znalostí z důvodu studia a poznání cílové destinace.

Ekologické prostředí a cestovní ruch na sebe vzájemně působí, a to pozitivně i negativně. Z pohledu turismu je podstatou uchovat dobré životní prostředí, jelikož na něm závisí fungování a rozvoj cestovního ruchu. (Nejdl, 2011, strana.25)

1.6 Negativní dopady změny vyvolané cestovním ruchem

Neregulovaný cestovní ruch vyznačující se nešetrnou formou k životnímu prostředí, nadměrnou intenzitou a nadměrným tempem rozvoje vede ke spotřebě hlavně neobnovitelných a jedinečných zdrojů. (Pásková, 2008, strana 36)

Turistické znečištění

Cestovní ruch přispívá přímo i nepřímo ke znečišťování všech složek přírodního prostředí. Příkladem jsou emise, kdy se uvolňují látky nebo energie z pevných, kapalných a aerosolových imisí do složek přírodního prostředí. Do přímých zdrojů emisí patří zejména silniční a letecká doprava. Do nepřímých zdrojů přispívá výstavba a provoz zařízení nezbytných pro cestovní ruch. (Pásková 2008, strana 42)

Specifickým projevem znečištěných látek v ovzduší je vznik smogu v kombinaci s určitými klimatickými podmínkami. Problém se smogem se projevuje například kvůli nedostatečné regulaci cestovního ruchu. Příkladem takové situace jsou hromadné odjezdy a

hromadné příjezdy do destinace. Nedostatečnou regulací cestovního ruchu dochází ke zvýšení hladiny hluchosti v místech vysoké koncentrace návštěvníků. Ke znečištění vod dochází kvůli splaškové vodě a ke znečištění půdy vede zejména nadměrná likvidace odpadu v turisticky atraktivních oblastech. Dále se voda nejvíce znečišťuje v okolí pláží. Dalším negativním projevem může být eroze. K erozi vedou často i právě aktivity cestovního ruchu například formou rozšiřování a prošlapávání cest v okolí památek. Dále pak k erozi přispívá výstavba infrastruktury pro cestovní ruch.

V neposlední řadě do poškozování přírodních hodnot patří vandalismus způsobený návštěvníky. Můžeme se setkat s různými druhy vandalismu jako jsou vrypy, grafity na přírodních i historických památkách či sběr vzácných rostlin a živočichů. (*Pásková 2008, strana 42*)

Vlivy cestovního ruchu na soci-kulturní prostředí

V porovnání s vlivy a dopady na přírodní složku prostředí jsou soci-kulturní dopady méně zřetelné a medializované. Tyto vlivy se vyznačují psychologickými, sociálními, kulturními a ekonomickými změnami. Příkladem je ztráta „genia loci“, což znamená ztráta ducha místa nebo jinak řečeno ztráta autenticity, reálnosti a pravdivosti místa.

Turistické znečištění místních obyvatel se vyznačuje stresem místních obyvatel vyvolaných přítomností nadměrného množství návštěvníků. (*Pásková 2008, strana 49*)

Mezi sociální dopady vyvolané v destinaci cestovním ruchem patří demonstrační efekt, který se vyznačuje napodobováním chováním návštěvníků místními obyvateli. Jedná se o formu akulturace jejíž další modifikací je efekt módnosti. Efekt módnosti znamená ovlivňování rozhodování člověka jinými jedinci podle toho, jak je produkt propagován, populární či moderní. V cestovním ruchu se dá efekt módnosti využít k propagaci destinace na různých veletrzích či v médiích.

Dualizace společnosti představuje rozdělení společnosti na dvě odlišné soci-kulturní třídy na tzv. bohaté a chudé. Dualizace společnosti vzniká v turisticky atraktivních destinacích. V těchto oblastech jsou bohatý ty, který profitují z intenzity cestovního ruchu a chudý jsou ty, který trpí například zvýšenými náklady na život v destinaci vlivem inflace.

Marginalizace obyvatel je vytlačování místních obyvatel z historických částí sídel či významnějších sociálních pozic na poslední místa v rámci územní a ekonomické politiky. Etnocida je proces vyhlazující typických prvků pro danou destinaci za účelem uspokojení potřeb a požadavků zahraničních návštěvníků.

Xenofobie je strach z cizinců. Na jednu stranu cestovní ruch přispívá k překonávání xenofobie a na druhou stranu ji zvyšuje.

Komericializace zdrojů cestovního ruchu představuje zařazení primárních zdrojů cestovního ruchu do nabídky produktu cestovního ruchu, což vede k potlačení ostatních hledisek jako jsou, kulturní, duchovní či etické.

Folklorizace je specifickou formou inscenizace, kdy dochází k nepřiměřenému zdůrazňování i umělému oživení prvků lidové kultury. (*Pásková 2008, strana 49*)

Ekonomické a infrastrukturační efekty

Vlivy cestovního ruchu na ekonomiku a infrastrukturu jsou negativní i pozitivní. Pozitivní jsou zejména kvůli růstu příjmů, zaměstnanosti či kvality infrastruktury v destinaci. Negativní vlivy jsou z pohledu nerovnoměrně rozložených příjmů, což vede k sociální nerovnosti v destinaci. Zaměstnanost bývá často sezónní a převážně špatně placená.

1.7 Marketing udržitelného cestovního ruchu

Aby byla destinace trvale udržitelná a konkurenceschopná, musí své území efektivně prodat a průběžně zajišťovat. Udržitelnost cestovního ruchu se dá zajistit tím, že se bude trh systematicky ovlivňovat. K udržitelným vzorům spotřebního chování je nutno použít klasické nástroje marketingového mixu-produkt, cena, způsob distribuce a propagace. Marketingový výzkum trhu patří do nejdůležitějších součástí marketingu. Takový výzkum neslouží pouze ke zjišťování, jak zvýšit poptávku po nabízeném produktu, ale také ke zjištění chování návštěvníků. Dále také ke zjištění, jaká forma propagace návštěvníky oslovuje. V marketingu cestovního ruchu je též důležité umět spotřebitele rozdělit do různých segmentů, tak aby byly výsledky co nejpřesnější. Segmenty lze dělit dle životního stylu, profese či věku. Každému segmentu vyhovuje jiná forma propagace či komunikace.

Management destinace by měl regulovat nežádoucí vlivy nerovnoměrně rozloženého cestovního ruchu v čase a prostoru, tak aby nedocházelo k sezónnosti či k vysoké návštěvnosti jednoho místa v destinaci. (*Pásková 2008, 161*)

1.8 Rešerše k bakalářské práci

Ke své bakalářské práci *Analýza cestovního ruchu v městě Třešť a návrhy na její zvýšení* jsem použila několik bibliografických či internetových zdrojů. Bibliografické zdroje jsou

převážně použity v teoretické části. Praktická část je z velké části tvořena z vlastních poznatků a na základě rozhovorů s jednotlivými provozovateli turistických zařízení.

V teoretické části jsem se věnovala základním pojmům a čerpala jsem zejména ze studijních skript doktorky Ivici Linderové s názvem *Cestovní ruch-základy a správní úprava*. Dále také jsem čerpala z knih o udržitelném cestovním ruchu Martiny Páskové. Publikace těchto dvou autorek byly pro mou bakalářskou práci stěžejní. Ve skriptech doktorky Ivici Linderové byly velice přehledně uvedeny tabulky o primárním a sekundárním potenciálu cestovního ruchu, které jsem uvedla do své práce. Z knih Martiny Páskové jsem čerpala hlavně informace související s trvale udržitelným cestovním ruchem. Třešť není nijak velké a turisticky přeplněné město, nicméně se zde začínají objevovat nespokojení obyvatelé města. Tudíž je potřeba začít uvažovat o udržitelnosti cestovního ruchu a negativních vlivech cestovního ruchu, tak jak uvádí Martina Pásková ve svých knihách.

V bakalářské práci vycházím i z knihy *Cestovní ruch* od Daniely Drobné a Evy Morávkové, kde jsem zjistila, že rozdělují předpoklady pro cestovní ruch dle Mariota (1983) na lokalizační, selektivní a realizační. Členit předpoklady se dají dle více kritérií. Já do své bakalářské práce uvedla členění z hlediska struktury nabídky, kde rozhodující roli hraje motivace. Toto členění uvedla ve svých skriptech a poté i v knize doktorka Ivica Linderová. Z hlediska struktury nabídky, dle síly motivace se předpoklady pro cestovní ruch člení na primární a sekundární. S tímto tvrzením se ztotožňuji. Někdy bývá toto členění doplněno o terciální předpoklady, do kterých spadá zabezpečení institucionální, koncepční a finanční pro rozvoj cestovního ruchu v destinaci.

Členění druhů cestovního ruchu je také rozdílné. Do své práce jsem si vybrala členění, které uvádí autoři (Foret, Foretová, 2001). Hlavně z toho důvodu, že jsou zde specificky uvedeny druhy cestovního ruchu. Z pohledu Ministerstva pro místní rozvoj se druhy cestovního ruchu člení strukturovaně a nejsou z něj jasné rozdíly a každý si pod pojmem představí něco jiného.

V praktické části jsem čerpala převážně z internetových zdrojů či osobních zkušeností nebo osobních rozhovorů jednotlivých provozovatelů cestovních zařízení v Třešti. Rovněž jsem využila i knihy, zvláště pak o historii Třeště a okolí. V publikacích o historii jsem našla spoustu zajímavých informací. Použila jsem *Zeměpisný lexikon ČSR* od Jaromíra Demka, kde jsem čerpala informace o přírodě v Mikroregionu Třešťsko. Ze zbývajících citovaných bibliografických zdrojů jsem vždy poskládala souvislý text, jelikož v každé knížce byli jiné informace, které však do sebe zapadaly.

V praktické části mi byl velkým pomocníkem *Strategický plán rozvoje Mikroregionu Třeštsko na období 2014-2020*, který mi poskytl inženýr Tomáš Burian patřící do MAS Třeštsko. Z plánu jsem čerpala podrobné informace o mikroregionu a použila jsem i mapu představující Mikroregion Třeštsko.

Za největší zdroj informací v praktické části považuji osobní rozhovory s jednotlivými provozovateli turistických atraktivit v Třešti a okolí. Myslela jsem si, že mě, jakožto obyvatelku Třeště, již nemůže nic překvapit, nicméně jsem se mýlila a každý rozhovor byl pro mě přínosný. Dozvěděla jsem se spoustu novinek a zajímavostí, které jsem využila do mé bakalářské práce.

2 Historie města Třešť

Přesnou dobu založení vsi ani města dodnes neznáme, avšak se doktor Václav Richter domnívá, že město bylo založeno již ve druhé čtvrtině 13. století. Třešť byla pojmenovaná podle potoka Třeštice, dnešního Třešťského potoka. Historické Třešťsko se rozkládalo od 14. století na dolní Třeštici mezi Hodicemi a Kostelcem. Třešťsko tvořilo v raném středověku ochranné pásmo mezi jižními Čechami a západní Moravou. V místech Třeště procházeli dvě zemské stezky. Jedna z nich byla Soumarova komunikace od severu k jihu. Vede z Humpolce přes Krasoňov, Branišov na Kostelec a odtud do Třeště, Telče, Dačic do Rakouska. Druhá vedla z Brna do Třebíče přes Kněžice, Stonařov, Třešť, Batelov, Horní Cerekev k původně hradu Chýnovu u Tábora. Na počátku existovala pouze ves Třešť a městečko Třešť bylo založeno až dodatečně. (Ježek, 1959, strana 11) Od roku 1493 do roku 1627 zde vládli Vencelíkové, v letech 1627 do roku 1657 je vystřídal rod Herbersteinů z Korutan, do roku 1669 je vystřídali Gayerové z Edelbachu, a poté zase do roku 1844 zde vládli Herbersteinové z rakouské linie. Do roku 1945 Třešť patřila rakouskému rodu Sternbachů.

Za vlády Vencelíků byl v Třešti na náměstí založen luteránský kostel sv. Kateřiny a obyvatelé Třeště přestoupili k protestantské víře. Za vlády Herbersteinů se Třešť opět stává katolickou.

Třešť se rychle rozvíjela, v roce 1753 zde žilo 187 řemeslnických mistrů a 19 tovaryšů, z nich bylo 100 soukeníků. V 19. století pak vznikají v Třešti továrny na výrobu sukna, nábytku a sirek. Později vzniká průmysl oděvní a strojírenský.

Za zrodem průmyslu v Třešti stojí židovští podnikatelé. Židovská komunita v Třešti je zmiňována již ve 2. polovině 13. století a souvisí se jménem rabína Jakuba z Třeště. V 19. století zde žilo 621 židů. Jejich počet ale postupně klesal a v roce 1929 jich v Třešti žilo pouze 38. Tito židé se stali obětmi holocaustu. Židovskou komunitu v Třešti připomíná synagoga a židovský hřbitov.

V roce 1872 zde byla založena měšťanská škola, která byla první česká škola na Moravě.
[13]

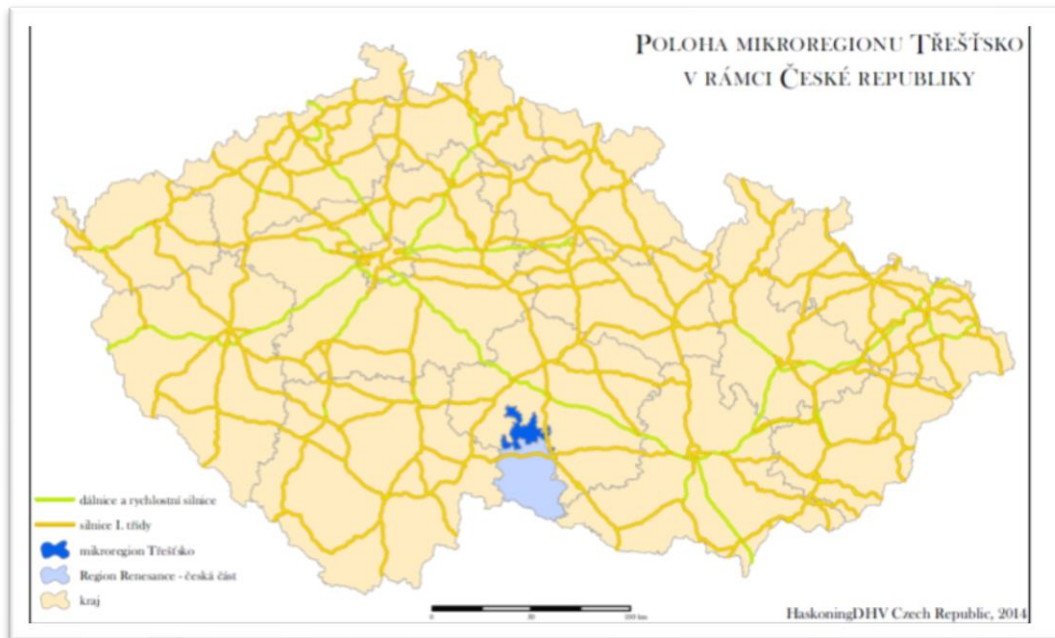
Třešť se na počátku 20. století začala rozvíjet. Důkazem je povýšení z roku 1901 z městyse na město. V roce 1910 se zprovoznila budova současné radnice. Po druhé světové válce byla zařazena pravidelná autobusová doprava v Třešti. V roce 1960 byl zprovozněn Kulturní dům v Třešti, následovalo zprovoznění základní školy a mateřské školky a místní polikliniky. V roce 2002 bylo zrekonstruováno náměstí v Třešti, kde byly

postaveny i největší sluneční hodiny ve střední Evropě. Město se rozvíjí až do dnešní doby. Největším přínosem za poslední roky pro cestovní ruch bylo vybudování přírodního koupaliště v Třešti. (informační leták, vydalo Město Třešť, Člověk a čas, 2014)

3 Praktická část

3.1 Základní charakteristika Mikroregionu Třešťsko

Mikroregion se rozprostírá v krajině Českomoravské vrchoviny. V mikroregionu je možno navštívit téměř sto kulturních památek, jejichž nejvyšší množství je situováno v Třešti. Třešť je zařazena do MPZ. Neméně další zajímavé památky se skrývají i v jiných obcích mikroregionu například pramen významné řeky Dyje v katastru obce Panenská Rozsídka nebo Muzeum meteoritů ve Stonařově. Mikroregion Třešťsko je atraktivní i pro cykloturisty a pěší turisty, jelikož je zde mnoho cyklotras a tras pro pěší turistiku. Mikroregion se začal stále více využívat také pro hipoturistiku. V zimním období si můžete při procházce mikroregionu povšimnout i značených běžeckých tras. Obce, které patří do Mikroregionu jsou Batelov, Hladov, Hodice, Jezdovice, Jihlávka, Kaliště, Klatovec, Nový Rychnov, Otín, Panenská Rozsídka, Růžená, Řásná, Stonařov, Švábov, Třešť a Třeštice, přičemž pověřenou obcí bylo zvoleno město Třešť. Později se přidaly obce Kostelec a Rohozná. (*Strategie rozvoje Mikroregionu Třešťsko, 2013*)

Obrázek 2 Mikroregion Třešťsko

(Zdroj: *Strategie rozvoje Mikroregionu Třešťsko na období 2014-2020*)

Na obrázku je Mikroregion Třešťsko vyznačený tmavě modrou barvou.

3.2 Primární potenciál v Třešti

V této kapitole se věnuji primárnímu potencionálu v městě Třešť, do kterého patří kulturně-historické předpoklady, přírodní předpoklady a v závěru se budu věnovat i osobnostem města, které blízce souvisí s cestovním ruchem.

3.2.1 Kulturně-historické předpoklady

Betlémy

Původ betlémů je zařazen do církevní liturgie. Počátky tradic betlémů se připisují svatému Františku z Assissi, který celý svůj život oslavoval chudobu, lásku k člověku i přírodě, tedy právě to, co ztělesňují betlémy. Traduje se, že kdysi o Vánocích sv. František z Assissi sloužil mši v jedné italské jeskyni a k jeslím postavil živého volka a oslíka. Nicméně stavění betlému má mnohem delší tradici. Záznamy o stavění betlémů jsou známy už ze 4. století. Právě sv. František z Assissi proslavil tento zvyk a rozšířil ho po celé Evropě. (Roháček, 1994, strana 7)

Betlémářství na Vysočině se datuje do posledních let 18. století. Betlémy byly známy i dříve, nicméně jenom v chrámech a klášterech. Na přelomu 18. a 19. století vzniká rozmach betlémářství jako lidového umění. Betlémářství v České republice i na Slovensku se rozvíjí převážně v chudých horských krajích nebo v hornických oblastech, například Podkrkonoší.

Vrchol zájmu o betlémářství se datuje k polovině 19. století. Pak začal zájem postupně opadávat. To hlavně kvůli výrobě sádrových figurek nebo skládacích lepenkových betlémů. Zvyk stavění betlémů předčil zvyk zdobení stromečků, a tak v některých oblastech betlémářství pomalu zaniklo.

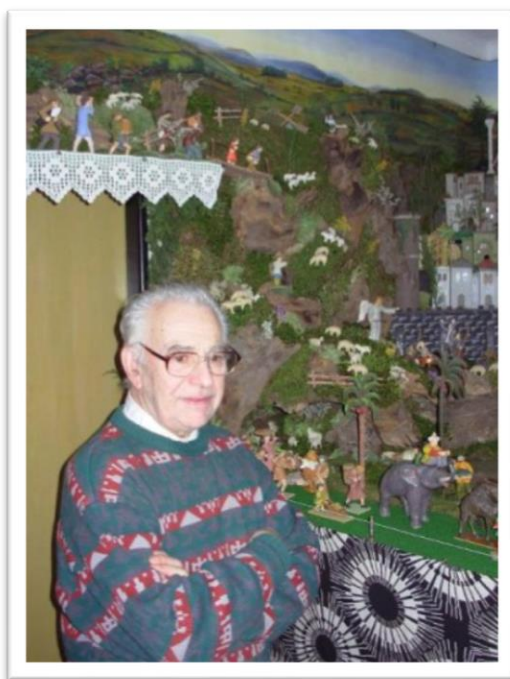
Nicméně, v některých oblastech betlémářství nezaniklo, a to hlavně kvůli tomu, že betlémy nebyly vyráběny na výdělek, ale pro radost. Takovým příkladem jsou právě Třešťské betlémy.

Nejstarší třešťský betlémář byl František Jabůrek (1779-1848). První třešťské betlémy byly papírové. Až ve druhé polovině 19. století se začaly objevovat dřevěné betlémy, které postupem času papírové zcela vytlačily. (Roháček, 1994, strana 16)

Město Třešť je známo díky řezbářskému řemeslu a s tím spojenou výrobou betlémů. Město Třešť má přívlastek Město betlémů. Při příjezdu do města směrem od Jihlavy po levé straně si můžete povšimnout vyřezávaného betlému v nadlidské velikosti.

V průběhu celého roku můžete navštívit Expozici betlémů vystavenou v prostorách Schumpetrova domu v Třešti, kde jsou k vidění 4 velké betlémy. Vstupné je 30,- Kč, ovšem děti, studenti a senioři dají za vstup 15,- Kč. V případě zájmu můžete požádat i o průvodce z TIC. V tomto domě se nachází i pobočka Muzea Vysočiny. Právě řezbářství má v Třešti dlouholetou tradici. Některé rodiny v Třešti již 200 let staví betlémy ve svých domech a každý rok v době Vánoc, konkrétně od 26. prosince do 2. února jsou tyto betlémy zpřístupněny pro veřejnost. V roce 2019 byly zpřístupněny v 15 rodinách. Od roku 2008 se Třešťské betlémy každoročně vystavují i v Jindřišské věži v Praze od 26. prosince do 2. února.

Spolek přátel betlémů v Třešti pravidelně pořádá velikonoční a vánoční výstavy a také navíc pořádá každoročně Dřevořezání. Dřevořezání je každoroční setkání řezbářů a betlémářů na náměstí v Třešti. Při této příležitosti byly vyřezány i postavičky, které můžete vidět v betlému u Třešťského potoka poblíž centra města. Dále se na Dřevořezání vyřezávají figurky do společného betléma. Tradice funguje již od roku 2002. Tento betlém obsahuje celkem 1123 příspěvků, mezi které patří ženy, muži, děti, malá i velká zvířata a různé stavby. Spolek přátel betlémů se stará o to, aby toto řemeslo neupadlo v zapomnění. [1] [2] [3]

Obrázek 3 Betléma Josefa Bílého

(Zdroj: <http://betlemy-trest.cz/index.php/betlemy-v-domacnostech/category/6-betlem-rodiny-josefa-bileho.html>)

Muzeum Vysočiny Jihlava, pobočka Třešť

Pobočka muzea Vysočiny v Třešti se nachází v zrekonstruovaném Schumpeterově domě od roku 2003. Celoročně můžete na pobočce vidět výstavu betlémů, do něhož přispívají každoroční účastníci Dřevořezání, viz. předešlá kapitola. Dále pak můžete vidět ukázkou inventáře Třešťského zámku a portréty posledních dvou panujících rodů v Třešti. Součástí pobočky jsou i archivní materiály J.A. Schumpetera, který se v Třešti narodil v roce 1883. Tyto materiály můžete vidět v expozici, která je věnována právě J.A. Schumpeterovi. Nejnovější expozice se nazývá Zaniklý třešťský průmysl. Tato expozici přenese návštěvníky do dob průmyslového rozkvětu v Třešti. Můžete zde vidět stroje a mašiny na výrobu kvalitního sukna, šití konfekce, uniforem, stejnokrojů a čepic nebo i věhlasné hodinové skříně, rádiové a televizní skřínky a sektorový nábytek. [4]

Synagoga

Synagoga se nachází v centru města na náměstí Svobody. Budova pochází ze 17. století, ale její původní podobu neznáme, jelikož v roce 1824 vyhořela. Synagoga je zvláštní tím, že jako jediná v České republice má podloubí. Hlavní loď synagogy se využívá ke kulturním akcím, jako jsou například koncerty nebo výstavy. V další místnosti je možnost vidět historii Třeště od roku 1942. Nyní můžete v synagoze vidět výstavu Franze Kafky, která připomíná jeho pobyt v Třešti z roku 1900-1907. Jako další zde můžete vidět výstavu nazývanou se *Po stopách zmizelých sousedů*, která představuje osudy židovských rodin žijících v Třešti.

Prohlídky s průvodcem jsou možné od pondělí do pátku, v hlavní sezóně je otevřeno i v sobotu a neděli. Vstupné činí 25,- Kč na osobu a slevy jsou pro studenty, seniory a děti. [3] [5]

Výstava Tesla

Tato výstava se nachází v budově u hlavního vlakového nádraží v Třešti. V expozici jsou k prohlédnutí, historické rozhlasové a televizní vysílače režijních pracovišť, domácí radiopřijímače, televizory a také magnetofony. Většina exponátů pochází z bývalé Třešťské továrny Interier – JOSPO v Třešti. Zachráněny a objeveny byly například rozhlasové či televizní vysílače, studiová rozhlasová zařízení, unikátní prototypy a designové studie rádiových a televizních skříněk. Vše je možno vidět v expozici.

Prohlídka těchto muzea je možná po telefonické domluvě. [3] [6]

Náměstí Tomáše G. Masaryka

Od roku 2002 náměstí zdobí netradiční sloupové sluneční hodiny s výškou 8,21 metru, které jsou největší ve střední Evropě. Kolem hodin jsou umístěny fontány. V této lokalitě je umístěno nejvíce stravovacích zařízení a blízkosti se nachází i většina ubytovacích zařízení.

Obrázek 4 Náměstí Třešť

(Zdroj: vlastní fotodokumentace)

Přírodní koupaliště Malvíny

Koupaliště bylo vybudováno a otevřeno v Třešti v roce 2016. Jedná se o přírodní koupaliště, které je čištěno rostlinami. V areálu koupaliště se nachází i stánky s občerstvením, dětské hřiště a volejbalové pískové hřiště. Během dvou sezón si návštěvníci koupaliště velice oblíbili, zejména kvůli čistému a udržovanému prostředí a vhodnému vyžití v horkých letních dnech, ale také díky strategické pozici téměř v centru města. K areálu je vybudované i parkoviště, přes zahradu Schumpeterova domu se můžete dostat až na náměstí. Koupaliště láká návštěvníky z dalekého okolí. V dopoledních hodinách v letní sezoně bývá na koupališti méně návštěvníků, ale po třetí hodině odpolední bývá koupaliště zcela plné. Záleží na počasí. Vstupné je rozděleno do několik kategorií. Základní celodenní vstupné je 70,- Kč, snížené vstupné je po 14 hodině a také po 18 hodině. Děti do 15 let, senioři nad 65 let a držitelé ZTP a ZTPP průkazu mají celodenní vstup za 35,- Kč, dále se jim také cena snižuje po 14 hodině a 18 hodině. Předškolní děti mají vstup na koupaliště zdarma. [12]

Pramen řeky Dyje

U Panenské Rozsíčky, která se nachází 6 km od Třeště, pramení významná česká řeka Dyje. Cesta k prameni Dyje je dostatečně označená. Navíc, kdo se k prameni přijde podívat, zažije nevšední zážitek. Pramen je na louce mezi lesy, kde je klid a ticho. Je zde i vybudované posezení pro turisty i s ohništěm. Je zde i informační tabulka o kvalitě vody.

Farní kostel sv. Martina v Třešti

Kostel je jedinou stavební středověkou památkou v Třešti. Na první pohled vypadá jako pevnost obehnaná vysokou zdí. Kostel se nachází ve směru z centra do Stonařova, konkrétně ve Fritzově ulici. První zmínka o kostele se nachází v *knize I Zemských deskách brněnských, číslo zápisu 105, z roku 1349*. Kostel je 33 metrů dlouhý, 935 metrů široký. Mezi nejstarší části kostela patří věž a loď, které byly vybudovány před rokem 1349. Uvnitř kostela je pochováno nejméně 7 kněží. Za kostelem se nachází kostnice, kde jsou uloženy kosti ze starých hrobů. (Kessler, 1999, strana 137)

Filiální kostel sv. Kateřiny Sienské, zvaný dolní v Třešti

První zmínka o tomto kostele je z roku 1492. Kostel byl založen rodem Vencelíků z Vrchovišť, jako luteránský kostel. Historie tohoto kostela je poněkud smutná, jelikož několikrát vyhořel a v době třicetileté války byl opuštěn. Zůstal bez střechy a ze zdí dokonce rostly stromy. Podařilo se ale najít prostředky a kostel uvést znovu do provozu. Kostel se nachází hned vedle autobusového nádraží v Třešti. Uvnitř kostela je pochována řada osob z rodu Vencelíků. Do roku 1813 se okolo kostela pohřbívalo, poté bylo zakoupeno Jouklovo pole a dodnes se pohřbívá tam. (Kessler, 1999, strana 140)

Sluneční hodiny na náměstí v Třešti

Od roku 2002 mohou návštěvníci Třeště obdivovat sluneční hodiny, které jsou největší ve střední Evropě. Zajímavostí je, že jsou hodiny funkční po celý rok a rozlišují i zimní a letní čas.

Hrad Roštejn

Hrad leží 7 kilometrů od Třeště, ale je vidět ze širokého okolí. Hrad byl postaven ve 14. století. Největší dominantou hradu je věž stojící na skalicích, která vyčnívá z lesů. K hradu patří i obora. Hrad je častým cílem turistů z Telče nebo z Třeště a konají se tam různé historické akce. Oblíbené jsou i večerní prohlídky hradu. Od roku 2017 do roku

2020 díky programu IROP na hradě probíhá velká rekonstrukce. Některé části jsou již zrekonstruované.

3.2.2 Přírodní předpoklady

Z klimatického hlediska Třeštsko spadá do oblasti mírně teplého klimatického regionu. Pro tuto oblast jsou typické průměrné teploty 16 až 17 °C v červenci a -3 až -4 °C v lednu. Počet letních dní je mezi 20 a 30 a naopak počet mrazových dní je mezi 130 až 160 dnů. Průměrný počet srážek za rok je 600 až 750 mm a počet dnů se srážkami alespoň 1 mm je 350 až 450 dnů. Sněhová pokrývka se zde drží 60 až 100 dnů.

Zemědělská půda zabírá skoro polovinu plochy v mikroregionu. Lesní pozemky zabírají zhruba 44% plochy v mikroregionu. Především zde rostou jehličnaté lesy, kde největší plochu zabírají v oblasti Jihlavských vrchů a Brtnické vrchoviny.

Do přírodních památek v mikroregionu patří například Bukovské rybníčky, kde se nachází rašeliniště s významnou květenou. Rybníky v Pouštích jsou zařazeny do Natury 2000 jako přírodní rezervace. Nachází se zde čtyři lesní rybníky na Loveckém potoce a jeho přítocích, kde se vyskytují vzácné druhy fauny a flory. Velký Špičák je národní přírodní rezervace zařazena do Natury 2000 z důvodu ochrany bukového porostu pralesního charakteru. (*Strategie rozvoje Mikroregionu Třeštsko, 2013*)

Nejvyšším vrcholem mikroregionu je vrchol Velký Špičák nacházející se mezi obcemi Třešť a Jezdovice. Jeho vrchol dosahuje výšky až 733 m.n.m.. Vrchol Špičák má kuželovitý vrch, kde se nachází smrkové porosty, jedle a buky. Můžeme zde najít rostliny jako sněženky, česnek medvědí a měsíčníci vytrvalou. [2]

Vrch Špičáku je protáhlý až k Panenské Rozsíčce, kde jeho konec tvoří údolí řeky Dyje a Jihlavy. Na jihu uzavírá naše území sedmiboká věž hradu Roštejn, od něhož se můžeme dostat přes Míchovu skálu až na nejvyšší horu Vysočiny, Javořici. (*Ježek, 1959, strana 19*)

Podnebí naší krajiny je drsné. Často se našemu podnebí říká „moravská Sibiř“. Třešť chrání od východní studeného větru z Polska Velký Špičák. (*Ježek, 1959, strana 20*)

Na Velký Špičák vede i naučná stezka z Třeště. Stezka začíná na Šibeničním vrchu zastavením, které je pojmenované Nad Pekárkovými a napojuje se zde na část křížové cesty. Dále pokračuje k zámeckému parku a přes Březíčko až na vrchol. Z vrcholu Velkého Špičáku pokračuje stezka do Jezdovic.

3.2.3 Osobnosti města

Franz Kafka (1883 – 1924)

Tento významný český spisovatel jezdil právě do Třeště na prázdniny ke svému strýci doktoru Siegfriedu Löwemu v letech 1900 až 1907. Na pobočce Muzea Vysočiny v Třešti mu je věnovaná výstava s dokumenty o jeho rodině, pobytu v Třešti a jeho díle. Franz Kafka napsal povídku *Vesnický lékař*, která vznikla v třešťském prostředí. Město Třešť vydalo knihu *Věčný poutník*, která zachycuje vztah Franze Kafky k Třešti. Na jeho rodné domě je nyní umístěna jeho busta. [7]

Josef Alois Schumpeter (1883 – 1950)

Rodina Schumpeterových žila v Třešti již od 16. století, v matrice je toho důkazem Jan Schumpeter. Tato rodina patřila k těm bohatým a váženým rodinám v Třešti. J. A. Schumpeter se narodil v Třešti roku 1883. V roce 1887 odešel se svoji matkou do Grazu a po několika letech se přestěhovali do Vídně. V roce 1919 se stal prvním ministrem financí Rakouské republiky. Od roku 1932 byl profesorem na universitě v Harvardu ve Spojených státech, kde roku 1950 zemřel. Dnes je v domě Schumpeterových pobočka Muzea Vysočiny. [7]

Otto Šimánek (1925 – 1992)

Tento známý divadelní a filmový herec se narodil v Třešti roku 1925. Jeho rodina pocházela ze Stájišť, což je malá vesnice nedaleko Třeště. Pro Třešť je Otto Šimánek významným rodákem, což dokazuje i vyřezaná socha Pana Tau, která je umístěna u hlavního autobusového nádraží v Třešti. Vyřezali ji místní řezbáři při příležitosti Dřevořezání. Pana Tau v Třešti připomíná ještě čokoládová buřinka, která se dá koupit v místní cukrárně. Připravují ji cukráři ze Střední odborné školy a Středního odborného učiliště Třešť. [7]

Obrázek 5 Otto Šimánek "Pan Tau"

(Zdroj: vlastní fotodokumentace)

Petr Píša (1965)

Dalším umělcem, tentokrát ze současnosti, je Petr Píša. Podílí se na mnoho kulturních akcích pořádajících se v Třešti. Petr Píša žije celý život v Třešti, kde pracuje jako umělecký kovář. Působí také jako kapelník a zpěvák ve swingovém orchestru Zatrestand, který hrál na plesech VŠPJ v roce 2018 a 2019. Dále je Petr Píša hlavním pořadatelem Cihelny a Tančírny v Třešti, dále vystupuje v Národním divadle v Praze a spolupracuje s bratry Formany. [7]

3.3 Sekundární potenciál v Třešti

V této kapitole popíšu materiálně-technickou základu v Třešti. Podrobně rozeberu ubytovací a stravovací služby, turistické informační centrum, infrastrukturu a zdravotnictví.

Ubytování

V Třešti se nachází dva hotely, Hotel Zámek Třešť a Wellness hotel Harmony. Dohromady tyto dva hotely nabízí 188 lůžek. V obou hotelech můžete využít jejich wellness. Hotel Zámek Třešť se také často objevuje na propagačních materiálech Třeště.

K zámku přiléhá také obrovský park, kde je možné si například zahrát minigolf. V roce 2018 v říjnu se začal Hotel Zámek Třešť opravovat a bude uzavřený dva roky. Měl by být kompletně zrekonstruován, nicméně zámecký styl zůstane zachovaný.

Další ubytování nabízí penziony, jako například Penzion David a Pension u Lašanů, penzion Svět, penzion U Růžičku. Tyto penziony se nacházejí přímo v centru města v těsné blízkosti pobočky Muzea Vysočiny a synagogy. Na okraji města v budově Střední odborné školy a Středního odborného učiliště Třešť je možné se po předchozí domluvě také ubytovat.

Obrázek 6 Zámek Třešť

(Zdroj: vlastní fotodokumentace)

Pohostinská zařízení

Návštěvníci Třeště se mohou najíst hned v několika restauracích. V restauraci Svět, která se nachází hned v centru na náměstí. Z venkovní terasy je krásný výhled na náměstí v Třešti a na dominantu Třeště, sluneční hodiny. Na náměstí se nachází ještě další restaurace jsou to například Pizzerie U Ferdinanda a Restaurace U Kapra. Otevřena jsou sedm dní v týdnu. Všechna tato zařízení nabízí typická česká jídla za průměrné ceny v porovnání s ostatními stravovacími zařízeními v okolí.

Na Malém náměstí v Třešti stojí restaurace Harmony. Jedná se o dražší pohostinské zařízení, jež se snaží nalákat hosty na odlišnou nabídku jídel. Nedaleko je možné zavítat

do jediné kavárny v Třešti Gram káfé a do cukrárny v domě J. A. Schumetera. Pro noční život jsou zde otevřené hospody do pozdějších nočních hodin.

Turistické informační centrum

TIC je umístěno v Schumpeterově domě, kde je i pobočka Muzea Vysočiny, expozice betlémů a cukrárna.

Činnosti TIC jsou rozsáhlé a zahrnují průvodcovskou činnost v expozici betlémů a v bývalé židovské synagoze. Na objednání je možné, si zařídit průvodce na prohlídku města. Podávají informace o ubytování, stravování a tipech na výlety. Informují obyvatele a zájemce o kulturních akcích ve městě a Mikroregionu Třeštsko. V TIC je možné si rezervovat vstupenky na kulturní akce ve městě. V pobočce prodávají mapy, pohlednice, knihy a suvenýry. Je tam přístupný i internet pro veřejnost. Veřejnost zde může i tisknout, skenovat, laminovat či si nechat udělat kroužkovou vazbu. Vedou databázi podnikatelů a služeb města. Přijímají inzerce do Našeho města a nabízí k zapůjčení 19 ks pivních setů, stoly a lavice.

Provozní doba infocentra je celoroční, s tím rozdílem že v měsících lednu, červnu, červenci a srpnu je otevřeno i o víkendech. [8] [9]

Infrastruktura

Z pohledu silniční dopravy se mikroregion řadí mezi podprůměrné regiony v rámci České republiky, jelikož zde neprochází žádná silnice vyšší třídy, jakou jsou například dálnice. Územím prochází pouze jedna silnice I. třídy, 8 pozemních komunikací II. třídy a 20 silnic III. třídy. Nejbližší dálnice se nachází 12 km severně od obce Kostelec.

Železniční trať prochází mikroregionem celkem dvě a to trať číslo 227, která spojuje města Slavonice (přes Třešť, Telč a Dačice) a Kostelec u Jihlavy, a trať číslo 225, která spojuje Jihlavu a Veselí nad Lužnicí. Trať číslo 225 je součástí trati mezi Brnem a Plzní. Obce ležící mimo hlavní dopravní trasy mají problém s dopravní dostupností. Nicméně toto není případ Třeště. (*Strategie rozvoje Mikroregionu Třeštsko, 2013*)

Třešť se nachází na hlavní silniční trase z Jihlavy do Telče. Tato trasa je také většinou využívána jako trasa z Rakouska přes Slavonice do Jihlavy. I z toho důvodu Třešť navštěvují také rakouští turisté. Návštěvnosti zahraničních turistů napomáhá i přeshraniční spolupráce, na které si město zakládá.

Dále Třešť leží na hlavním vlakovém spojení ze Slavonic do Jihlavy. V nedalekém Kostelci se kříží i vlaky, které jedou z Plzně nebo Českých Budějovic do Brna, a právě Kostelec je pravidelnou zastávkou nejen osobních vlaků, ale i těch rychlostních.

Autobusové i vlakové spojení je ve všední dny dostačující. Ačkoliv zvýšení počtů spojů během víkendu by určitě také napomohlo nárůstu turistů.

Do další sekundární nabídky cestovního ruchu v Třešti patří obchod Penny, Albert a další obchodní domy, autobusové nádraží, vlakové nádraží, taxi, Poliklinika Třešť, lékárny, policie, Česká pošta, banky, pojišťovny, knihovna, kino, letní kino, dětská hřiště, umělá tráva, hřiště na basketbal a házenou, fotbalové hřiště, volejbalové hřiště, Dederova kola, šlapadlo, lom Čenkov.

Zdravotnictví

Zubní pohotovost je dostupná i v Třešti ve vybraných dnech. Informace a podrobnosti jsou na stránkách města. Hlavním poskytovatelem zdravotnických služeb v mikroregionu je Poliklinika Třešť. Skládá se z oddělení gastroenterologie, gynekologie, chirurgie, interny, diabetologie, ortopedie, urologie, revmatologie, RTG a očního oddělení. Součástí je také laboratoř, lékárna, sterilizační centrum, ultrazvuk a ordinace praktických lékařů. Nenachází se zde ale výjezdové stanoviště záchranné služby. To je nejbližší v Telči a Jihlavě.

(Strategie rozvoje Mikroregionu Třešťsko, 2013)

4 Analýza cestovního ruchu v městě Třešť

V Třešti žiji celý svůj život, dobře si všímám, jak se město mění a modernizuje, ale také si všímám i nedostatků. Některé návrhy na zvýšení a zlepšení cestovního ruchu v Třešti bych ráda zmínila v této kapitole.

Třešť je šestitisícové městečko nacházející se mezi krajským městem Jihlavou a Telčí, které je zapsané na seznam UNESCO. Turisté mířící z Jihlavy do Telče nebo opačným směrem, Třeští pouze projíždí. Právě tranzitní návštěvníci nepřinášejí žádný zisk. Třešť má určitě co nabídnout, ať už z historických památek nebo přírodních.

Na začátek bych ráda uvedla statistiku z roku 2017, kterou vytvořilo Turistické informační centrum Třešť. Tato statistika představuje počty turistů v Třešti za rok 2017. Tabulka je rozdělena do čtyř kategorií, které představují nejvíce turisticky navštěvované objekty v Třešti. Ze statistiky vyplývá, že za rok 2017 do TIC Třešť přišlo 15 003 turistů a z toho 3055 na pobočku Muzea Vysočiny, 2155 do Expozice betlémů a 345 do židovské synagogy. K této tabulce je nutno dodat, že počty návštěvníků expozice betlémů jsou vyšší, jelikož v prosinci a lednu probíhá ve stálé expozici betlémů vánoční výstava, kde po celou dobu výstavy provádějí návštěvníky místní betlémáři. Návštěvnost v těchto měsících se pohybuje v řádech tisíců návštěvníků.

Měsíc	Statistika návštěvnosti v Třešti 2017			
	Turistické informační centrum	Bývalá židovská synagoga	Expozice * betlémů	Muzeum Vysočiny
leden	1696 (z toho 72 cizinců)	40	-	622
únor	226	-	82	-
březen	717 (z toho 10 cizinci)	-	83	-
duben	855 (z toho 10 cizinců)	5	84	-
květen	826 (z toho 23 cizinců)	60	179	231
červen	1301 (z toho 36 cizinců)	26	239	114
červenec	2283 (z toho 56 cizinců)	35	524	245
srpen	2194 (z toho 24 cizinců)	124	654	199
září	936 (z toho 12 cizinců)	50	251	265
říjen	747 (z toho 7 cizinci)	5	56	-
listopad	560 (z toho 0 cizinců)	-	3	-
prosinec	2412 (z toho 0 cizinců)	-	-	1379
celkem	15003	345	2155	3055

Obrázek 7 Statistika návštěvnosti (Třešť 2017)

(Zdroj: TIC Třešť)

Přes hlavní letní sezónu jsem umístila do turistických zařízení dotazníky s výzkumem zaměřeným na návštěvnost v Třešti. Dotazníky jsem opět umístila do stejných turistických zařízení i v zimní sezóně, kdy se konala Betlémská cesta. Celkem mi na dotazníky odpovědělo 98 dotázaných. V následujících obrázcích uvedu grafy s výsledky.

Otázka 1.

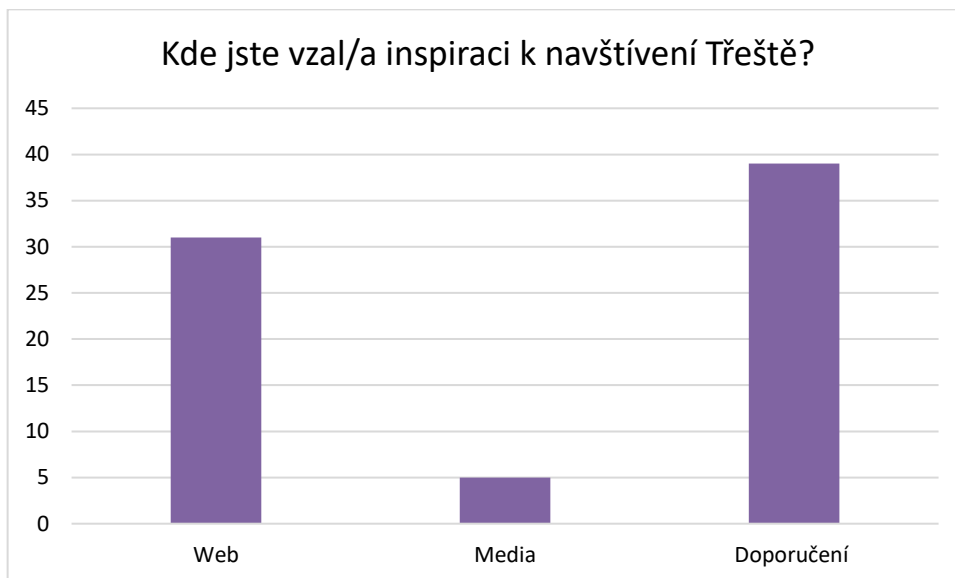

Graf 1 Otázka 1.

(Zdroj: vlastní zpracování)

V první otázce dotazníku jsem se ptala, odkud návštěvník přijel. Jak je možno vidět, nejvíce odpovídajících přijelo z Prahy a Vysočiny.

Otázka 2.

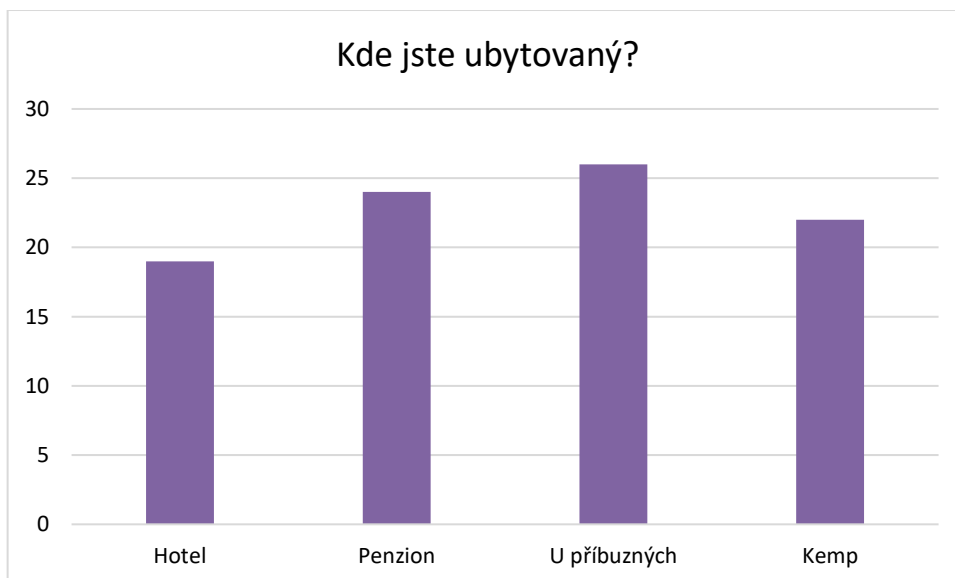

Graf 2 Otázka 2.

(Zdroj: vlastní zpracování)

Ve druhé otázce jsem se ptala, odkud vzali návštěvníci motivaci přijet do Třeště. Většina odpovídajících přijela do Třeště na základě doporučení od příbuzných a známých. Další velký počet dotázaných vzali motivaci k navštívení Třeště z webových stránek. Což poukazuje na fakt, že se návštěvníkům v Třešti líbí, když doporučují svým známým pobyt v Třešti.

Otázka 3.

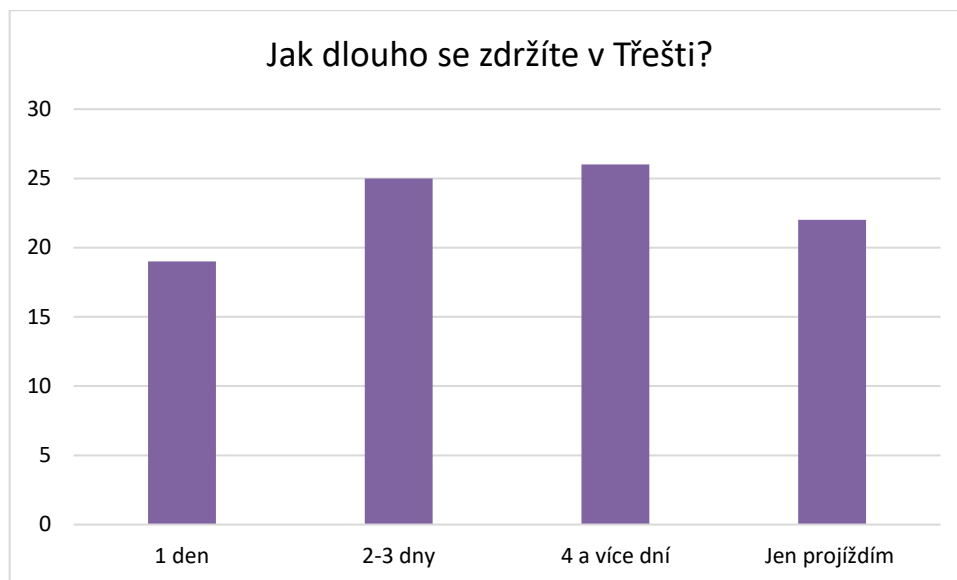

Graf 3 Otázka 3.

(Zdroj: vlastní zpracování)

Zajímala jsem se i o to, zda využili ubytování v Třešti a okolí. Překvapilo mě, že velký počet turistů využilo ubytování u svých příbuzných či známých. Nicméně stále větší počet ubytovaných bylo v hotelu či penzionech.

Otázka 4.

Graf 4 Otázka 4.

(Zdroj: vlastní zpracování)

Odpovědi ze čtvrté otázky byly pro mě též překvapující, jelikož jsem seznámená s faktem, že většina návštěvníků přijíždí do Třeště maximálně na jeden den. Z celkového počtu dotázaných odpovědělo 51 lidí, že se zdrží dva a více dní. Určitě by bylo vhodné návštěvnost zkoumat po celý rok a oslovit více lidí pro přesné výsledky.

Otázka 5.

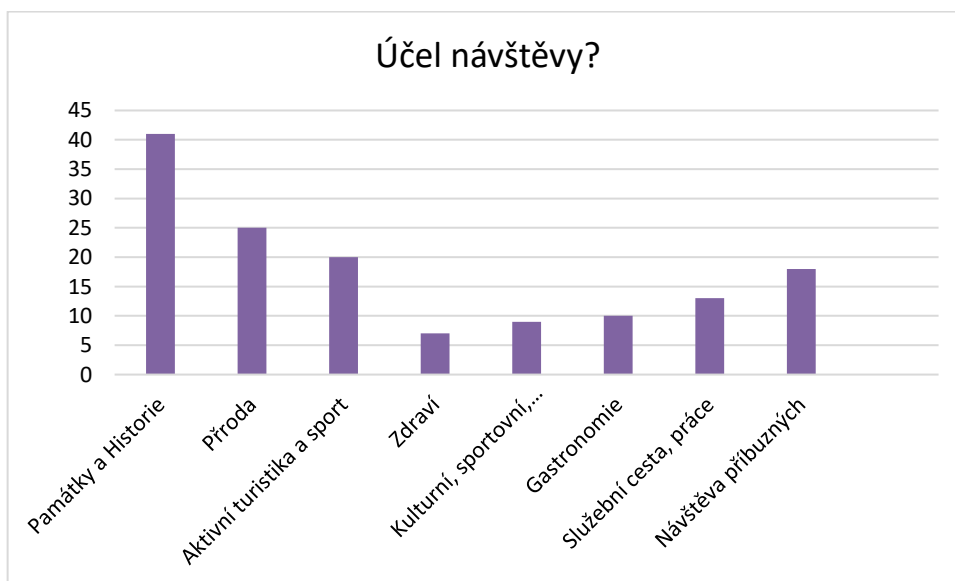

Graf 5 Otázka 5.

(Zdroj: vlastní zpracování)

Na tuto otázku mohli lidé odpovídat libovolně a měli možnost uvést více možností. Z odpovědí na 5. otázku je zřetelné, že nejvíce lidí navštívilo přírodní koupaliště Malvíny. Zde bylo jedno z míst, kde byli návštěvníci Třeště oslovováni o vyplnění dotazníku. Možná i tento fakt působí na výsledky zkoumání. Lidé zde měli vždy výbornou náladu a byli ochotni dotazník vyplnit.

Otázka 6.

Graf 6 Otázka 6.

(Zdroj: vlastní zpracování)

Šestou otázkou jsem chtěla získat informace, o tom, jaký bývá účel návštěvy města Třešť. Odpovědi byly různé, ale z výzkumu jsem zjistila, že nejvíce dotázaných přijelo do Třeště za památkami a historií.

Otázka 7.

Graf 7 Otázka 7.

(Zdroj: vlastní zpracování)

Otázka sedmá zněla, zda dotázaný znovu navštíví Třešť. Naprostá většina odpověděla kladně, ale byly i tři odpovědi, kdy návštěvníci už vícekrát Třešť nenavštíví.

5 Návrhy na zvýšení cestovního ruchu v Třebí

5.1 Betlémy v Třebí

Jak jsem v předchozím odstavci vysvětlila, právě Třebíské betlémy patří mezi největší turistickou atraktivitu. K vidění jsou v místní pobočce Muzea Vysočiny. Toto muzeum se nachází v komplexu, kde je i Turistické informační centrum. Betlémy je možnost navštívit s průvodci v provozní době TIC. Po telefonické domluvě je možné si betlémy prohlédnout i mimo provozní dobu TIC, kdy expozici provádí místní betlémaři. Dále ukázkou Třebíských betlémů je možno si prohlédnout v centru města Třebí. U Třebíského potoka se nachází betlém v nadlidské velikosti a dále na autobusovém nádraží stojí vyřezávaná postava Pana Tau, kterou ztvárnil Otto Šimánek narozený v Třebí. Dále jsou Třebíské betlémy k vidění v Praze v období Vánoc v Jindřišské věži. V Třebí probíhají dvě akce, které jsou turisty velice často navštěvované. První z nich je Dřevořezání, které probíhá každoročně v měsíci červenci. Na této události se sejdou řezbáři z různých koutů České republiky a vyřezávají postavičky. Na této akci byl vyřezáván betlém stojící u Třebíského potoka. Další akcí je Betlémská cesta, která probíhá od 26.prosince do 2. února. Při této příležitosti místní obyvatelé zpřístupní své betlémy a turisté mohou navštívit domovy, kde se betlémy nachází. V návaznosti na toto téma se mi podařilo získat názor od jednoho místního betlémaře, který upozornil na vysoký počet turistů a s tím související negativní dopady. Cituji:“ Jako účastník Betlémské cesty bych to jistě viděl jinak. Mnohdy zájem a množství návštěvníků je dost unavující a vyčerpávající. Zde hraje otázku také ukázněnost návštěvníků, kteří si mnohdy neuvědomují, že navštěvují domácnosti a domovy. Proto je také malý zájem o to mít betlém přístupný a být se svým betlémem uveden na Betlémské cestě a zájem turistů působí odstrašujícím dojmem.“ řekl Pavel Brychta.

Obrázek 8 Betlémská cesta 2018/2019

(Zdroj: <https://www.trest.cz/betlemska-cesta/a-2998>)

V Třešti je 5 amatérských řezbářů, z nich Evžen Hamták a Jan Bukvaj vedou již 5 let řezbářský kroužek. „Z obyvatel města moc pravidelných účastníků není. Počet účastníků bývá proměnný někdy 5, někdy 12 osob. Je navštěvován zájemci z širšího okolí města asi tak od Třebíče po Pelhřimov. Od roku 1991 vedu řezbářský kroužek v Domě dětí a mládeže v Třešti. Ten je zaměřený na školní děti a mládež. Zde je letošní zájem nad mé možnosti a musí dojít k nějakému omezení počtu.“ řekl Pavel Brychta. Dle mého názoru je úctyhodné, že je velký zájem o řezbářství a je potřeba tento zájem podpořit.

V TIC Třešť je možnost si zakoupit upomínkové předměty. Mezi nejprodávanější předměty patří turistické známky, magnetky a turistické vizitky. S příchodem EET si TIC Třešť poctivě vybírá, které předměty z velkoobchodů si nechá vyrobit na míru.

Byly doby, kdy symbolem města Třešť byl soustružený a vyřezávaný kůň, jednorožec. Dle mého názoru by turisté uvítali, kdyby si z města Třeště mohli odvézt vzpomínku, která by jim naše město symbolicky připomínala. Spousta turistů si vozí z dovolených různé předměty, které by jim dané zážitky připomínaly. Ať už to jsou keramické zvonečky či magnetky. S Třeští jsou neodmyslitelně spjaty betlémy a řezbářské umění.

Proto by jako symbol z Třeště mohla být vysoustružená a dále vyřezaná buřinka Pana Tau. Prodávala by se v TIC Třešť za podpory města Třeště. Mohla by to být i příležitost pro místního řezbáře, který by si tímto způsobem mohl přivydělat a zároveň udržet tradici ve městě. Buřinka je originální a neobvyklý suvenýr, který by měl turista spjat pouze s Třeští.

5.2 Buřinka z Třeště

Hned vedle pobočky Muzea Vysočiny se nachází cukrárna místní Střední odborné školy a Středního odborného učiliště Třešť, kam studenti pečou a zároveň zde prodávají své výrobky. Tato cukrárna je již několik let stejná. Myslím si, že větší spolupráce Města a Odborné školy a učiliště by přinesla úspěch pro oba participanty. V cukrárně prodávají Buřinku Pana Tau, která je vlastně symbolem Třeště, nicméně pokud lidé neví, že tato pochoutka existuje, nedozví se o ni. Cukrárna není nijak výrazně označena. Proč si lidé neodvážejí Buřinky z Třeště tak jako lidé Štramberské uši ze Štramberku? Na této pochutině by se dal založit skvělý marketingový symbol, lákající lidi právě do Třeště. Nevýhodou je, že studenti pečou do cukrárny pouze přes školní rok. V měsíci červenci a srpnu mají prázdniny, a tak se do cukrárny dováží cukroví od různých dodavatelů. Odborné učiliště již řešilo otázku, zda péct cukroví i přes prázdniny, nicméně se nedobralo k žádnému výsledku. Myslím si, že by bylo přínosné jak pro cukrárnu, tak pro studenty plnit praxi v rámci svého oboru a péct cukroví i přes prázdniny. Určitě by je motivovalo i nějaké finanční ohodnocení ze strany školy. Pokud by se buřinka stala symbolem Třeště, mělo by se to zařídit tak, aby byla dostupná i přes hlavní letní sezónu.

Obrázek 9 Buřinka

(Zdroj: vlastní fotodokumentace)

5.3 Hipoturistika a incentivní turistika na jednom místě

Hipoturistika je v poslední době zvyšující se trend cestování. Zároveň tento druh cestovního ruchu je velmi šetrný k životnímu prostředí. Na Vysočině se nachází několik jezdeckých klubů a rančů, které by mohly tento trend zvětšit na území Vysočiny, přesněji kolem města Třešť.

V okolí Třeště jsou dva ranče, jeden v Bohuslavicích a jeden v Bezděkově. Osobně jsem navštívila Q-ranch v Bezděkově, který je ideální pro dovolenou na Vysočině. Tento ranč nenabízí pouze nabídku služeb jako je ustájení koní, vyjížďky na koních. Q-ranch je s nabídkou některých služeb srovnatelný s **** hotely. Byla jsem velmi překvapena, když jsem viděla upravený ranč v krásném prostředí na okraji malé vesničky. Ranč je vhodný i pro návštěvníky, kteří se nezajímají o koně.

Začal se stavět v roce 2004 z rozpadlé budovy a okraji vesničky. K vytvoření tak pěkného komplexu pomohla i dotace na vybudování druhé části ranče. Ubytování je rozděleno do 3 kategorií, které jsou rozlišeny cenou a zároveň vybavením. Pokoje v nejnižší kategorii jsou nazývané „batůžkářské“, které jsou 2 lůžkové až 4 lůžkové. V pokoji se nachází postele, vana a skříňka. Sociální zařízení je na chodbě. Nicméně tyto pokoje jsou čisté a moderní, slouží hlavně pro návštěvníky, kteří na ranči stráví pouze jednu noc. Ve druhé kategorii mají pokoje stejný design jako v první, ovšem se liší v tom, že mají samostatné sociální zařízení a balkón s výhledem do přírody. V té nejvyšší kategorii mají pokoje

samostatné sociální zařízení, v pokoji velkou skříň, postel a velký balkón. Všechny pokoje jsou 2 lůžkové až 4 lůžkové. Hosté tohoto ranče mohou využít i další služby, které spočívají ve využití místního wellness, posilovny, vířivky, masáže nebo bazénu. Hosté mohou využít dvě restaurace, které jsou odlišné v počtu míst na sezení a zařízením. Hosté mohou využít venkovní terasu s grilem nebo vinný sklípek, jsou však kapacitně omezeni na 25 návštěvníků. V tomto ranči se hodně dbá na ekologii, čehož je důkazem vlastní kompost nebo vlastní výroba moštu. Na ranči bylo již několik svateb či firemních akcí. Dle mého názoru je tento ranč ideální na incentivní turistiku. Nabízí vše potřebné a k tomu aktivity navíc. Aktivity v podobně střídání z kuše nebo pro aktivnější zorbing či je možné si zamluvit jezdeckou halu a naučit se jezdit na koni. Na tyto akce se jídla připravují právě v místní kuchyni. K firemní akcím a svatbám je samozřejmostí možnosti projekce a kvalitního ozvučení.

Velkou výhodou jsou bezbariérové pokoje umístěné na tomto ranči. Pokoje patří do druhé kategorie. Jediný nedostatek v tomto nádherném ranči vidím v propagaci, s čím souhlasí i majitel Hawerland. Momentálně neexistuje žádný propagační letáček ranče a webové stránky jsou poněkud strohé a stálo by za to je zmodernizovat. Ranč nabízí víc, než je prozatím propagováno. Určitě bych doporučila zainvestovat do nafocení ranče, informačních letáčků a zmodernizování webových stránek. Město Třešť by tento ranč mohlo propagovat jako jedinečné místo k incentivní turistice, které by do Třeště přivedlo více turistů. Zároveň by Třešť mohla více propagovat hipoturistiku, která je kolem Třeště málo využívána, i když jsou pro ni předpoklady výborné. Majitel Hawerland dodal, že z Bezděkova se dá snadno dojet až do Rakouska právě po hipostezkách. V Třešti není žádný ukazatel, který by dovedl turisty na ranč.

(podle ústního sdělení Petra Hawerlanda, Q RANCH u pramene Dyje, dne 19.3. 2019)

5.4 Muzeum Tesla

Muzeum bylo zpřístupněno v roce 2012 při příležitosti pravidelné akce „Léto s párou“ v Třešti na Hlavním vlakovém nádraží. Muzeum se nachází v budově bývalé sýpky na Hlavním nádraží v Třešti. K vybudování tohoto muzea výrazně přispěla MAS Třešťsko a dotace z EU.

Překvapující informace je, že právě toto muzeum je největší sbírkou exponátů s podobným zaměřením v Evropě. Nachází se tam několik desítek exponátů pod značkou Tesla, ale i jiné. Expozice je prozatím rozdělena na dvě části. V přízemí je umístěna

převážně těžká radiotechnika. K vidění jsou například vysílače, napájecí transformátory, funkční mikroskop, první kamera nebo telegrafní přístroj. V přízemí si mohou návštěvníci vyzkoušet, jak se cítí hlasatelé. V připraveném koutku je kamera s televizí a návštěvníci si mohou vyzkoušet přenos. V prvním patře je expozice zaměřena převážně na rádiovou a televizní techniku. Druhé patro zatím v provozu není, slouží jako sklad. K této budově přibude další, která se nachází též na Hlavním vlakovém nádraží v Třebíči, kde budou k vidění další exponáty. I cizinci se můžou do tohoto muzea podívat, jelikož je pro ně připravený tablet ve dvou jazycích s informacemi o jednotlivých exponátech. Toto vnímám jako velice užitečné, jelikož i cizinci jezdí do Třebíče.

Muzeum provozují nadšenci pro radiotechniku. Finančně je podporuje dobrovolné vstupné, které jim mohou návštěvníci zanechat u vstupu. Mají propagační materiály umístěné v TIC Třebíč. Nicméně se potýkají s problémy hlavně personálními. Muzeum je možno navštívit pouze po telefonické domluvě, jelikož je jediný průvodce. Provozovatelé by chtěli zařídit alespoň jednoho brigádníka, hlavně přes letní prázdniny, kdy je zájem o prohlídku největší. Tento problém je zároveň i finanční otázkou pro provozovatele, zda zavést vstupné do Muzea. Dle mého návrhu by mohlo brigádníka zajistit město Třebíč nebo i TIC Třebíč, ve kterém jsou též brigádníci přes léto. Jak jsem již zmínila, největší zájem o prohlídky je v období letních prázdnin. Přes zimu o prohlídky takový zájem není, jelikož objekt není vytápěný a je tam velká zima, což může pro některé návštěvníky odradit. Doporučila bych provozovatelům se domluvit se starostou Třebíče, zda by nebyla možnost zaměstnat průvodce pro Muzeum Tesly a zároveň pro kryt S7. Pokud by tento návrh prošel, určitě by bylo vhodné přes sezónu zavést otevírací dobu, alespoň v některé dny v týdnu nebo o víkendech.

(podle ústního sdělení Jiřího Šťastného, Nádraží 1394/53, 589 01 Třebíč, dne 26.3. 2019)

5.5 Označení koupaliště

Přírodní koupaliště Malviny v Třebíči je v provozu od roku 2016. V letních měsících červen-srpen patří k nejnavštěvovanějším atraktivitám v Třebíči. V porovnání s Vodním rájem nebo koupalištěm v Dačicích je návštěvnost menší, ale nabízí stejné služby a má výrazně levnější celodenní vstupné. Na koupališti je dostatek místa, občerstvení, možnost zahrát si plážový volejbal, půjčovna knih a hřiště pro malé děti. Tím, že je koupaliště přírodní, návštěvníci se mohou setkat s méně průzračnou vodou, než jak jsou zvyklí v chlorovaných bazénech. Avšak pro některé návštěvníky je přírodní koupání výraznou

výhodou. Jako nedostatek vidím špatné označení koupaliště. Koupaliště je umístěno sice u hlavní silnice z Jihlavy do Telče, ale odbočka k němu je lehce přehlédnutelná.

Obrázek 10 Označení koupaliště Malvíny

(Zdroj: vlastní fotodokumentace)

Na Obrázku 10 můžete vidět silnici 406 směrem z Jihlavy do Telče. V sezóně se na pravé straně silnice objevuje billboard reklamující koupaliště Malvíny a upřesňující počet metrů zbývajících na koupaliště. Nicméně je tento billboard umístěn na straně pro turisty směřující z Jihlavy do Telče a z druhé strany je umístěna pouze malá informační tabule, která je ovšem nepřesná. Několikrát v letních měsících mne zastavili bloudící turisté, že se chtějí dostat na koupaliště, ale nevěděli kudy. Přes silnici 406 je most, na který bych z levé strany umístila billboard, který by byl více viditelný z obou směrů. Odbočka na koupaliště se nachází přímo naproti.

5.6 Handicapovaní v Třešti

Co se týká tělesně postižených lidí, tak mají bezbariérový přístup do pobočky TIC, pobočky Muzea Vysočiny. Pobočka se nachází v 1. patře Schumpeterově domě, nicméně se tam tělesně postižení dostanou pomocí pojízdné plošiny. Snadný přístup mají i do většiny stravovacích i ubytovacích zařízení, jakými jsou například Zámecký hotel Třešť nebo restaurace Svět Třešť. Na internetové stránce *mapybezbariér.cz*, která je určená pro tělesně postižené, jsou neaktualizované informace, tudíž to může vést k nezájmu

návštěvnosti v městě Třešť. Určitě bych doporučila tyto informace obnovit. V mapách chybí konkrétně i přístupy na koupaliště Malvíny, synagogy, penzionů a muzea Tesly. Do expozice betlémů v Třešti je komplikovaný přístup pro vozičkáře. Expozice je v jedné budově, ale místnosti jsou rozděleny vždy jedním schůdkem, který není nijak velký, ale může to zapříčinit komplikace. Instalovat bezbariérovou plošinu je dle mého názoru neekonomické, a tudíž bych raději zvolila variantu dřevěné pohotovostní nájezdové plošiny, která by umožnila přístup do expozic i vozičkářům. Tuto alternativu bezbariérového přístupu bych doporučila i do synagogy, kam se dá také dostat přes jeden schod.

Se zrakově postiženým se v TIC v Třešti prozatím nesetkali a nejsou na ně nijak zvlášť vybaveni, ale se sluchově postiženými zkušenosti mají. Sluchově postižení mají vždy s sebou asistenta, který mu vše potřebné vysvětlí. Zmiňovaný návštěvníci nejsou nijak náročný, postačí jim si exponáty prohlédnout a přečíst si informační tabule.

(podle ústního sdělení Mgr. Kateřiny Sommerové, Turistické informační centrum Třešť Dům J. A. Schumpetera, dne 31.3. 2019)

5.7 Spolupráce

Ať už se jedná o město Třešť, Telč či Jihlavu, všechna tato města se potýkají s problémem, že návštěvníci město navštíví pouze na jeden den a převážně nevyužijí ani ubytování v dané destinaci. Všechna tři města mají turistům co nabídnout. Je škoda, že Vysočina Tourism neprezentuje Vysočinu jako celek. Každé město prezentuje samo sebe. Do Jihlavy jezdí lidé do zoologické zahrady, do Třeště na betlémy a do Telče na Státní zámek Telč, který je zapsán na seznamu UNESCO. Jednotlivá města prezentují pouze tu svoji nejlepší atraktivitu, i když je toho ve městech k vidění mnohem více.

Například v krajském městě v Jihlavě Informační centrum prezentuje pouze Jihlavu. V Infocentru jsou propagační letáky týkající se památek a turistických aktivit pouze v Jihlavě. Tento fakt mi potvrdila i pracovnice Infocentra. Na chodbě, před vstupem do Infocentra bylo pár letáků i z jiných měst. Nicméně toto množství bylo zanedbatelné. Propagační leták či brožura o Třešti či Telči v krajském Infocentru nebyla ani jedna.

Osobně jsem navštívila i Muzeum Vysočiny v Jihlavě, jehož pobočka se nachází v Třešti. Zde jsem také nenašla žádný informační materiál o Třešti. Po dlouhém hledání jsem zde našla jednu mapu, která mapovala pobočky Muzea Vysočiny na Vysočině. U jednotlivých

poboček byl uveden kontakt a otvírací doba muzeí. Takovou propagaci jednotlivých poboček považují za nedostatečnou.

V Turistickém informačním centru v Třešti je vystaveno spoustu informačních letáčků o městech na Vysočině například Pelhřimov, Žďár nad Sázavou, Třebíč, Telč i Jihlava. Letáčky jsou ve třech jazycích, češtině, angličtině i němčině. V Turistickém informačním centru v Telči se nachází letáčky o Třešti v češtině, angličtině i němčině. Nachází se tam letáčky o přírodním koupališti Malvíny nebo o židovství v Třešti. K vyššímu cestovnímu ruchu by určitě vedla spolupráce mezi mikroregiony. TIC na Vysočině si převážně přeposílají kalendáře akcí, novinky, propagační materiály nebo třeba otevření nové expozice.

Navrhuji spolupráci s Mikroregionem Telčsko, kde by se mohl vytvořit propagační materiál na oba regiony s atraktivitami, které nabízejí. Materiál, ve kterém by byly všechny turistické atraktivity, které by návštěvníci mohli navštívit během týdne. Například tři dny v okolí Telče a tři dny v okolí Třeště. Kolem těchto měst je spousta atraktivit, které jsou známé většinou jen místním obyvatelům.

5.8 Zájezdy pod záštitou VŠPJ

Sama jsem absolvovala týdenní terénní praxi na Vysočině, kterou zajišťovala VŠPJ. Během této praxe jsme se podívali do měst a památek zapsaných na seznamu UNESCO na Vysočině, Telč, Třebíč, Žďár nad Sázavou a prošli jsme i město Jihlavu. Tato praxe se mi velice líbila, proto bych doporučila spolupráci TIC právě s naší školou. Konkrétně by se mohla VŠPJ domluvit s městy nebo informačními centry a vymyslet 5 denní zájezd po Vysočině. Prezentovat by ho mohla jak VŠPJ ve své cestovní kanceláři, tak jednotlivé TIC v městech. Zájezd by byl vhodný pro aktivní seniory či rodiny s dětmi. Dokážu si lehce představit, že zájezd by se dal spojit i s pěší turistikou či cykloturistikou. Jak uvádím v předchozích odstavcích, konkrétně město Třešť je tranzitní město a mou snahou je dokázat, že i tak v malém městě a jeho blízkém okolí je toho hodně k vidění. Zde je jednoduchý návrh na zájezd po Mikroregionu Třešťsko a Telčsko.

Název zájezdu:	Aktivní poznání Mikroregionu Třešťsko a Telčsko
Datum konání zájezdu:	letní sezóna
Tematické zaměření:	poznání dvou sousedících Mikroregionů
Druh dopravy:	autobusová

Ubytování: hotel

Cílová skupina: aktivní důchodci, rodiny s dětmi

1. Den: Návštěva památek v městě Třešť

- Expozice betlémů
- Pobočka Muzea Vysočiny
- Synagoga
- Prohlídka města
- Muzeum Tesla
- Koupaliště Malvíny

2. Den: Turistické atraktivity v okolí Třeště

- Hrad Roštejn
- Muzeum Meteoritů ve Stonařově
- Pramen řeky Dyje
- Aktivita na Ranči v Bezděkově + ubytování

3. Den: Telč a blízké okolí

- Státní zámek Telč
- Prohlídka náměstí s výkladem
- Telčské podzemí
- Míchova skála
- Velký pařezitý rybník

5. Den: Blízké okolí Telče-Geopark Vysočina

- Havlova hora, Rozhledna u Jakuba, Ďáblova prdel
- Malá Hluboká
- Rozhledna Oslednice

5.9 Parkování

V Třešti nejsou žádná parkoviště, kde by potencionální turisté mohli parkovat, větší parkoviště je akorát u obchodního domu Penny, které je vzdálené od centra zhruba 1 kilometr. V centru se nachází pouze pár míst na parkování, která jsou věčně obsazená, a tudíž se musí parkovat ve vedlejších ulicích. Vedení města Třeště ale plánuje, že během letošního roku vybudují parkoviště u levého břehu Třešťského potoka. Z parkoviště bude snadná dostupnost jak na náměstí, tak i k nedalekému přírodnímu koupališti Malvíny.

5.10 Cyklostezka

Vedení města Třešť se snaží o vybudování cyklostezky vedoucí z Hodic až do Jihlavy. Nicméně tento velký a náročný projekt, byl momentálně pozastaven. Z Hodic do Třeště je výstavba pozastavena z důvodu pozemků, které neleze odkoupit mezi Třeští a Hodicemi. Město se zajímá dál a má v plánu vybudovat cyklostezku v Třešti, která by vedla kolem Třešťského potoka. Toto je velice dobrý nápad a projekt by vedl ke zvýšení cestovního ruchu ve městě. Je to další atraktivita pro rodiny s dětmi, kterou by určitě ocenili nejen návštěvníci města, ale i místní obyvatelé.

Kolem této stezky bych navrhovala vytvořit informační tabule, které by seznámily turisty s Třeští, s jejími atraktivitami a zajímavostmi. Na okruhu 2,1 kilometrů bych umístila alespoň 7 informačních tabulí na téma Českomoravská vrchovina z pohledu geografie a zoologie, pověst o Třešti, vývoj města ve fotografiích, historie betlému v Třešti, významné osobnosti spojené s Třeští, turistické atraktivity v Třešti a v okolí města Třeště. Tato cyklostezka by měla jednu nevýhodu a to, že by vedla přes silnici druhé třídy 406 z Kostelce do Slavonic. Je to velice rušný tah. V části cyklostezky se nachází jeden přechod, který je umístěn hned za zatačkou a to vidím, jako nebezpečí, pro děti, které by mohly cyklostezku využívat. Tento problém by se dal vyřešit posunutím přechodu dál za zatačku směrem do centra a umístěním světelných semaforů.

5.11 Golfová turistika

Golfová turistika patří ke zvyšujícímu se trendu cestovního ruchu, a právě tuto turistickou atraktivitu může poskytnout i blízké okolí Třeště. Jediné golfové hřiště na Vysočině se nachází asi 13 km od Třeště. Jelikož jsem v tomto golfovém resortu plnila praxi a poté i dál s resortem spolupracovala, mohu potvrdit vysokou návštěvnost resortu. Na golfovém hřišti bylo odehráno za rok 2018 kolem 7500 her. Resort navštěvují hráči z celé České republiky i zahraničí. Konají se zde i několikadenní turnaje. Hráči jsou většinou ubytováni v nejbližším okolí. Tento rok se od 25.4. 2019 bude otvírat přilehlé ubytování na Šiškově Mlýně a už teď je o ubytování velký zájem. Ubytovací kapacita činní asi 45 lůžek, což je nedostačující počet pro některé turnaje. Hráči se často ptají i na výlety, jelikož často jezdí i z jiných koutů republiky, chtějí poznat i okolí resortu. Na golfové recepci se nachází například informační leták o přírodním koupališti Malviny v Třešti. Určitě bych informační letáky o atraktivitách v okolí doplnila. Jedná se o jediné

osmnáctijamkové hřiště na Vysočině, a tudíž většina hráčů zde hledá ubytování a chtějí poznat i blízké okolí.

6 Závěr

Cílem mé bakalářské práce *Analýza návštěvnosti v městě Třešť a návrhy na její zvýšení*, bylo zanalyzovat návštěvnost ve městě a navrhnout řešení pro zvýšení návštěvnosti v Třešti. V teoretické části jsem uvedla základní pojmy patřící k tématu mé bakalářské práce. Jsou to například pojmy charakterizující cestovní ruch, kde a za jakých podmínek se může provozovat a rozvíjet. V další kapitole jsem upozornila na životní cyklus destinace, který souvisí s přínosy vyplývající z cestovního ruchu, ale taky s negativními dopady související s cestovním ruchem. Pozitivně i negativně působí i na zkoumané šestitisícové městečko. Sice v malé míře v porovnání s většími městy, ale už i zde můžeme zaznamenat negativní dopad zvýšeného cestovního ruchu hlavně v období Betlémské cesty, jak potvrdil její účastník pan Pavel Brychta. V teoretické části jsem uvedla i důležitost marketingu v destinaci. Momentálně je město Třešť propagováno pouze jako Město Betlémů a ostatní turistické atraktivity jsou zastíněny. A v poslední kapitole teoretické části jsem se zaměřila na rešerši literatury, která mi pomohla vypracovat tuto bakalářskou práci. Z literatury jsem načerpala odborné znalosti, které jsem pak mohla využít v praxi. V další kapitole jsem uvedla historii města Třeště a její rozvoj.

V praktické části jsem prvně popsala Mikroregion Třešťsko, jelikož do mikroregionu spadají i další zmiňované turistické atraktivity mimo město Třešť. Poté jsem analyzovala primární a sekundární potenciál a zjistila jsem, že má rozsáhlý primární potenciál. Kulturně-historických památek atraktivit je v Třešti a v okolí spousta. Z místních atraktivit si vybere různý segment návštěvníků. Jsou zde atraktivity pro důchodce, ale i pro rodiny s dětmi. Město se snaží modernizovat své služby, ale zároveň zachovat „genia loci“. Sekundární potenciál je též příznivý, ubytovací i stravovací služby jsou ve městě bez problému dostupné.

Z analýzy cestovního ruchu v Třešti jsem přišla na pár zajímavostí. Cestovní ruch v Třešti a s tím spojenou návštěvnost jsem analyzovala pomocí dotazníkového šetření. Dotazníky jsem umístila do turistických středisek v Třešti, do Zámku Třešť, Informačního turistického centra, Gram Café, penzionu David a na přírodní koupaliště Malvíny. Největším překvapením pro mě byly odpovědi na čtvrtou otázku. Větší polovina dotázaných odpověděla, že se zdrží dva a více dní. Přitom by město pořád stálo o větší počet přespaní ve městě. Nicméně na otázku, kde jsou ubytovaní největší počet dotázaných odpověděl, že u známých či příbuzných. Možná v tomto bodě ztrácí město

příjmy. Například pro diplomovou práci by bylo vhodné rozšířit výzkum a zjistit další informace o problematice s návštěvností. V letní sezóně je nejvíce navštěvované přírodní koupaliště Malvíny. Přitom v hlavní zimní sezóně je nejvíce navštěvovaná expozice betlémů v Třešti. K atraktivnosti města přispívá i fakt, že naprostá většina dotázaných odpovíděla kladně na otázku, zda přijedou znovu do Třeště. Pouze 3 lidé odpověděli, že již neprijedou.

Návrhy, které jsem uvedla, jsem chtěla poukázat na to, že se může Třešť a okolí prezentovat i jinými atraktivitami než pouze Třešťskými betlémy. V Třešti jsou i jiné zajímavé turistické atraktivitami, kvůli kterým by měl návštěvník přijet. Město má určitě větší zájem o turisty než o výletníky, kteří Třešť pouze projíždí. Z toho důvodu jsem navrhla spolupráci s Vysokou školou polytechnickou, která by mohla v rámci praxe svých studentů provozovat zájezdy pro zájemce o poznání Mikroregionu Třešťsko a Telčsko.

Z osobních rozhovorů jsem zjistila malou spolupráci mezi jednotlivými mikroregiony. Větší spolupráce mezi Mikroregiony Třešťsko a Telčsko by mohla přinést vyšší návštěvnost oběma mikroregionům. Atraktivita obou regionů by mohla přilákat turisty nejen na jeden den, ale klidně celý týden. Jen je potřeba zmíněná spolupráce a prezentování svých turistických atraktivit společně.

V návrhách jsem zmínila i symboly Třeště. Myslím si, že každý, kdo navštíví nějakou destinaci si odváží zážitky, což je z cestování to nejpodstatnější. Dle mého názoru je příjemné si odvézt i nějakou památku, která by dané místo připomínala. Proto jsem navrhla vyřezávanou a vysoustruženou buřinku, které by mohla být jedinečnou připomínkou města Třešť. Dále jsem si navrhla spolupráci mezi Střední odbornou školou a Středním odborným učilištěm a městem. Město vlastní cukrárnu, kam studenti ze zmíněné školy pečou své výrobky a následně je prodávají. Pečou a prodávají zde i Buřinku, která by také mohla sloužit jako symbol Třeště. Tento symbol bych připodobnila k typickým Štramberským uším ze Štramberka, kdy Třešť by měla svou Buřinku.

Ke dalšímu zatraktivnění destinace by mohla vést i nově vybudovaná cyklostezka. Nemělo by se zapomínat i na handicapované návštěvníky, kteří mají přístup do některých objektů v Třešti ztížený, proto jsem navrhla opatření, která by jim mohla usnadnit přístup do jednotlivých objektů.

Do svých návrhů jsem zařadila i dvě šetrné formy cestovního ruchu, které se dají provozovat ve zkoumané oblasti. Je to hipoturistika a golfová turistika. Turistická zařízení pro obě formy se nachází nedaleko Třeště a často je navštěvují lidé, kteří nemají

zájem pouze právě o hipoturistiku či golf, ale chtějí poznat i blízké okolí. Tudíž si myslím, že i malá spolupráce o rozšíření povědomí o těchto formách cestovního ruchu v okolí by mohl zvýšit počet návštěvníků.

Z analýzy a návrhů, které jsem podala se domnívám, že byl cíl mé bakalářské práce splněn.

7 Seznam použité literatury

DEMEK, Jaromír. Zeměpisný lexikon ČSR: *Hory a nížiny*. Praha: Academia, 1987. ISBN (váz.).

DROBNÁ, Daniela a Eva MORÁVKOVÁ. *Cestovní ruch: pro střední školy a pro veřejnost*. 2., upr. vyd. Praha: Fortuna, 2010. ISBN 978-80-7373-079-6.

FORET, Miroslav a Věra FORETOVÁ. *Jak rozvíjet místní cestovní ruch*. Praha: Grada, 2001. Manažer. ISBN 80-247-0207-X.

HESKOVÁ, Marie. *Cestovní ruch: pro vyšší odborné školy a vysoké školy*. Praha: Fortuna, 2006. ISBN 80-716-8948-3.

JEŽEK, Rudolf. *Třešť : 600 let městečka pod Špičákem*. Havlíčkův Brod: Jiskra, 1959.

KESSLER, Jan. *Pamětihodnosti Třeště a okolí : katalog duchovní správy v Třešti : katalog kněží-rodáků z Třeště a okolí*. Jan Kessler. Třešť : Římskokatolická farnost, 1999. 149 s.

LINDEROVÁ, Ivica. *Cestovní ruch – Základy a právní úprava* [online]. Jihlava, 2013[cit. 2019-02-24]. ISBN 978-80-87035-82-5. Dostupné z: <https://www.vspj.cz/ISBN/Skripta%20%20V%C5%A0PJ/Cestovn%C3%AD%20ruch%20-%20Ivica%20Linderov%C3%A1.pdf>

LINDEROVÁ, Ivica. *Cestovní ruch: Teoretická a právní východiska*. Praha: IDEA SERVIS, 2015. ISBN 978-80-85970-86-9.

NEJDL, Karel. *Management destinace cestovního ruchu: pro vyšší odborné školy a vysoké školy*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011. ISBN 978-80-7357-673-8.

PALATKOVA, Monika. *Destinační management a vytváření produktů cestovního ruchu: Prolínání destinací a destinační partnerství* [online]. Praha, 2006 [cit. 2019-02-26]. Dostupné z: http://www.mmr.cz/getmedia/3869c784-9a21-41d7-aa4e-3ae736eccbe4/GetFile7_3.pdf. Hospodářská komora hlavního města Prahy.

PÁSKOVÁ, Martina. *Udržitelnost rozvoje cestovního ruchu*. 3. vyd., přeprac. Hradec Králové: Gaudeamus, 2008. ISBN 978-80-7041-658-7.

PÁSKOVÁ, Martina. *Udržitelnost cestovního ruchu*. 3. vyd., přeprac. Hradec Králové: Gaudeamus, 2014. ISBN 978-80-7435-329-1.

ROHÁČEK, Antonín. *Třešťské betlémy*. Antonín Roháček. Karel Brázda. Jan Kessler. Třešť : Zlatý dvůr, 1994. 65 s., fot.

STRATEGIE ROZVOJE MIKROREGIONU TŘEŠŤSKO: Na období 2014-2020 [online]. 2013 [cit. 2019-04-13]. Dostupné z: <https://www.email.cz/download/k/c2GQ3Q1XSvJXEVQKMhvKg3RqWR->

aGb9P3SaxQhx5DXZm-
HOkjnGyk5NIFfq2Szjx2U4bzM/Strategick%C3%BD%20pl%C3%A1n%20MITR.pdf

Internetové zdroje

- [1] O nás [online]. [cit. 2018-11-21]. Dostupné z: <http://betlemy-trest.cz/>
- [2] Společný betlém [online]. [cit. 2018-11-21]. Dostupné z: <http://betlemy-trest.cz/index.php/spolecny-betlem.html>
- [3] Turistické cíle: *POZNEJTE TŘEŠŤ - MĚSTO S TRADICÍ PO STOPÁCH HISTORIE A POZNÁNÍ* [online]. [cit. 2018-11-21]. Dostupné z: <http://www.trest.cz/turisticke-cile/ds-1081/p1=2468>
- [4] Muzeum Vysočiny Jihlava [online]. [cit. 2018-11-21]. Dostupné z: http://muzeum.ji.cz/str.php?id=150&&parent_id=43&&lang=cz
- [5] Muzea a expozice: *Bývalá židovská synagoga* [online]. [cit. 2018-11-21]. Dostupné z: <http://www.trest.cz/muzea-a-expozice/ms-5684/p1=8645>
- [6] Muzea a expozice: *Výstava Tesla* [online]. [cit. 2018-11-22]. Dostupné z: <http://www.trest.cz/muzea-a-expozice/ms-5684/p1=8645>
- [7] Město Třešť: *Historické osobnosti* [online]. [cit. 2018-11-22]. Dostupné z: <http://m.trest.cz/historicke-osobnosti/ms-2372/p1=2372>
- [8] Vzdělávání pracovníků TIC: *Turistické informační centrum Třešť* [online]. [cit. 2018-11-22]. Dostupné z: <http://www.aticcr.cz/turisticke-informacni-centrum-trest/os-1165/p1=1078>
- [9] Infocentrum: *Turistické informační centrum Třešť* [online]. [cit. 2018-11-22]. Dostupné z: <http://www.trest.cz/poskytovane-sluzby/os-1001/p1=1259>
- [10] Projekty spolupráce: *REGIONEM RENESANCE ZDRAVĚ* [online]. [cit. 2018-11-22]. Dostupné z: <http://www.mastrestsko.cz/projekty-spoluprace/regionem-renesance-zdrave/>
- [11] O nás: *MAS Třešťsko* [online]. [cit. 2018-11-22]. Dostupné z: <http://www.mastrestsko.cz/o-nas/mas-trestsko/>
- [12] Praktické informace: *Ceník vstupného* [online]. [cit. 2018-11-22]. Dostupné z: <http://koupaliste-malviny.cz/prakticke-informace/>
- [13] O městě. Třešť [online]. 26.4.2012 [cit. 2019-04-16]. Dostupné z: <https://www.trest.cz/o-meste/d-1141/p1=13957>

Další zdroje

Člověk a čas: Město Třešť. Třešť, 2014.

Necitované zdroje

BUKVAJ, František, 1936-. Třešť 1349-2001. František Bukvaj. 1. vyd. Třešť : Město Třešť, 2001. 214 s., fot.

CÍLEK, Roman, 1937-. Třešť : včera, dnes, zítra. Roman Cílek. Třešť : Městský národní výbor, 1980. 124 s.

KAPOUNOVÁ, Marie. *NÁBOŽENSKÝ ŽIVOT V TŘEŠTI VE DRUHÉ POLOVINĚ 19. STOLETÍ A V PRVNÍ POLOVINĚ 20. STOLETÍ*.: Kongregace Chudých školských sester de Notre Dame a její působení v Třešti. České Budějovice, 2012. Diplomová práce. JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH. Vedoucí práce Doc. PhDr. Miroslav Novotný, CSc.

KLIMEŠ, Radvan. Třešť : 20. století očima vzpomínek pamětníků. Radvan Klimeš. Dagmar Rešlová. Třešť : Město Třešť, 2004. 31 s.

KOMRSOVÁ, Klára. *Městská památková zóna Třešť a její regenerace*. Jihlava, 2014. Bakalářská práce. Vysoká škola polytechnická Jihlava. Vedoucí práce RNDr. Mgr. Stanislava Pachrová, Ph.D.

KRATOCHVÍLOVÁ, Zuzana. *Třešťské betlémy jako turistická atraktivita*. Jihlava, 2014. Bakalářská práce. Vysoká škola polytechnická Jihlava. Vedoucí práce RNDr. Milan Kameník.

KŘÍŽOVÁ, Ivana. *Kvalita služeb Turistického informačního centra Třešť*. Brno, 2019. Bakalářská práce. Mendelova univerzita v Brně. Vedoucí práce Doc. Ing. Ida Rašovská, Ph.D.

MRÁZEK, Ondřej. Nářeční betlemářská terminologie v obci Třešť [online]. Brno, 2014 [cit. 2019-04-18]. Dostupné z: <<https://is.muni.cz/th/n6o23/>>. Bakalářská práce. Masarykova univerzita, Filozofická fakulta. Vedoucí práce Jarmila Vojtová.

NOVÁKOVÁ, Kateřina. *Betlémská cesta po Třešti*. Jihlava, 2016. Bakalářská práce. Vysoká škola polytechnická Jihlava. Vedoucí práce Ak. mal. Vladimír Netolička.

POSPÍCHAL, David. *Průzkum a statistické vyhodnocení profilu návštěvníka kraje Vysočina (Třešť)*. Jihlava, 2013. Bakalářská práce. Vysoká škola polytechnická Jihlava. Vedoucí práce Mgr. Martin Prokop.

TOMÁNKOVÁ, Lucie. *Třešť pro handicapované*. Jihlava, 2014. Bakalářská práce. Vysoká škola polytechnická Jihlava. Vedoucí práce RNDr. PaedDr. Jaromír Rux, CSc.

VELIKÁ, Alena, 1949-. Třešťské betlémy. Alena Veliká. 1. vyd. Třešť : Město Třešť, 2009. 160 s. : .

VYBÍHAL, Jiří. Třešť 1945. Jiří Vybíhal. 1. vyd. Jiří Vybíhal, 2010 Třešť. 119 s.

